Entreprenør Henning Have A/S
Engvej 13a, Frederikshåb
6600 Vejen

CVR-NR: 10127661

E-mail: cmh@hhave.dk

Region Syddanmark

Klima og Ressourcer
Kontaktperson: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Direkte tlf.: 24520339
Den: 25-11-2026
Journalnr.: 26/17488

Screeningsafgørelse om, at ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding, indvinding af grundvand, nedsivning og rydning af skov på matr.nr. 10a og 10k Frederikshåb, Randbøl i Vejle Kommune ikke er omfattet af krav om miljøvurdering

Region Syddanmark har den 13. marts 2026 modtaget en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 10a og 10k Frederikshåb, Randbøl i Vejle Kommune.

Begrundelse for afgørelsen

Screening er en administrativ proces, hvor projektet vurderes i forhold til en række faste kriterier jf. miljøvurderingslovens bilag 6 under overskrifterne:

1. Projektets karakteristika
2. Projektets placering
3. Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

Derudover skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt efter habitatbekendtgørelsens[1] § 6, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 3. Tillige skal regionen, jf. § 8 i indsatsbekendtgørelsen[2], ved administration af lov om vandplanlægning[3] forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og sikre, at opfyldelse af de miljømål, der er fastlagt i miljømålsbekendtgørelsen, ikke forhindres.

Nedenfor angives hovedbegrundelserne for afgørelsen. De uddybede begrundelser findes i screeningsskemaet (bilag 2).

[1] Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

[2] Bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

[3] Jf. lovbekendtgørelse nr. 126 af 26. januar 2017 af lov om vandplanlægning.

Projektets karakteristika:

Entreprenør Henning Have A/S har søgt om tilladelse til råstofindvinding af sand, grus, sten og muld på matr.nr. 10a og 10k Frederikshåb, Randbøl i Vejle Kommune Bilag 1A,1B og 1C). Der søges om en 10-årig indvindingstilladelse på det tilsammen 19 ha store projektareal med en forventet årlig indvinding på 275.000 m³ heraf ca. 75.000 m³ under grundvandsspejlet, graveplanen ses af bilag 6. Udvidelsen i nærværende ansøgning består i, at der ønskes indvundet råstoffer under grundvandsspejlet og efterbehandlet til en sø, samt at råstofgraven udvides med i alt ca. 4 ha mod hhv. NØ og SV inden for det i råstofplanen udlagte råstofgraveområde.

Den planlagte maksimale gravedybde for området forventes at være ca. 30 m. Terrænkoter i området ligger i intervallet ca. +74,0 til +79,0 m DVR90. Afgravning forventes at foregå ned til kote ca. +48 m DVR90, der vil udgøre bundkoten i graveområdet. Grundvandsspejlet ligger i området ca. 16–20 meter under terræn. Umiddelbart vurderes, at der ikke findes "terrænnært grundvand" i området. Der kan dog være en sæson og års variation på det primære grundvandsspejl. Variationen kan være flere meter. Det vurderes at minimumsgrundvandsspejlet i området ved råstofgraven er ca. kote +58-59 m i tørre perioder på året og det maksimale grundvandsspejl i ca. kote +61 m i våde sæsoner (vinter/forår) og våde år (se bilag 3).

Råstofgravens driftstider er:

a. Gravemaskiner, transport- og oparbejdningsanlæg:
   Mandag til fredag kl. 07.00 til kl. 17.00
   Lørdage kl. 07.00 til kl. 14.00
b. Udlevering og læsning kan dog ske i tidsrummet:
   Mandag til fredag kl. 06.00 til kl. 18.00
   Lørdage kl. 07.00 til kl. 14.00

Det anslås, at der ved en forventet årlige indvinding på 275.000 m³ vil være ca. 50 lastbiler om dagen hver vej. Entreprenør Henning Have A/S ønsker at fortsætte med at benytte den nuværende vejadgang fra Hærvejen til den eksisterende råstofgrav på matr.nr. 10a, Frederikshåb, Randbøl. Adgangsvejen er asfalteret det første stykke ind mod graveområdet for at undgå materialer mv. på offentlig vej. Hærvejen syd for indkørslen er allerede blevet sideudvidet. Indvinderen har oplyst, at de ikke har indvendinger mod et eventuelt vilkår i en tilladelse til vejadgang, jf. vejloven, om forbud mod venstresving for køretøjer over 3,5 ton fra råstofgraven. Dette skyldes, at størstedelen af transporterne i forvejen kører mod syd.

Der vil blive anvendt 1 gummihjulslæsser, 1 gravemaskine, 1 vaskeanlæg, 1 tørsorteringsanlæg i forbindelse med indvinding af materialer. Gummigeden anvendes til anlægsarbejder, afrømning af muld og anlæg af støjvolde. De opgravede materialer oparbejdes til sand- og grusfyld samt bundsikringsmaterialer. Stabilgrus blandes med gummiged.

Produktionsanlægget og materialelageret er mobilt, og flyttes gradvist i takt med fremrykning af gravefronten. Vaskeanlægget og de 2 vaskesøer er ikke mobilt og vil forblive på sin nuværende position i den sydvestlige del af graven.

Det samlede bebyggede areal vil være 0 m² i den efterbehandlede fase. Under indvindingen etableres en mandskabsvogn på ca. 49 m² og to 20-fods containere på hver ca. 14 m². I den ene container vil der være en tank på 5.000 liter til dieselolie. Projektets maksimale bygningshøjde er ca. 3 m.

En detaljeret graveplan med etapeinddeling, adgangsvej, skråninger samt placering af 1 stk. skurvogn med mandskabsfaciliteter, to stk. 20-fodscontainere til hhv. materiel og olietank, samt produktionsanlæg (vaskeanlæg) fremgår af bilag 6.

Ved vaskeanlægget, der er placeret i råstofgravens vestlige del, er etableret 2 vaskesøer (nedsivningsbassin) på hver ca. 1.200 m². Søerne anvendes til grusvask, idet der indvindes vand fra den ene sø til grusvask. Efter grusvask opsamles vandet og pumpes til den anden sø via et grus/sandfilter. Herfra genanvendes vandet igen til grusvask og der indvindes 100 m³ i timen og 1.000 m³ i døgnet til grusvask. Der tilsættes ingen stoffer til vandet i forbindelse med grusvasken, som udelukkende sker med vand fra afvandingssøen. Det stof og materiale, der med tiden sedimenterer i den sydlige del af søen, stammer fra de materialer, der graves op på stedet. Lokaliteten er ikke okkerpotentiel, og sedimenterne i søen oprenses efter behov.

Der er en samletank til sanitært spildevand fra mandskabsvognen. Tanken er nedgravet og tømmes efter behov af en slamsuger, som transporterer spildevandet til et renseanlæg.

Der friholdes en zone på 25 m fra vejmatriklerne, hvor der ikke sker indvinding, men hvor der kan placeres støjvolde, dog ikke nærmere end 3 m fra vejmatriklen.

Der er ikke andre projekter eller aktiviteter i området, der kan give væsentlige kumulative effekter i forhold til trafik, støv, støj, luft og lys gener. Projektet omfatter råstofindvinding i et landbrugsområde, og der vil kunne være kumulation med almindelig landbrugsdrift, som kan medføre periodevis støj, støv og trafik med tunge landbrugsmaskiner. Den nærmeste råstofgrav ligger ca. 1,8 km nord for projektområdet. Dette vurderes ikke at medføre væsentlige kumulative påvirkninger. Påvirkningerne fra både landbrugsdrift og råstofindvinding er kendte, midlertidige og ikke komplekse.

I den efterbehandlede fase, efter at råstofindvindingen er afsluttet, vil der være et landskab, som afviger markant fra det oprindelige. I en zone på 25 meter fra vejmatriklerne, 10 meter fra højspændingsmasterne og i en zone på 3 meter fra skel, levende hegn og fredskov vil det oprindelige terræn fremstå uændret, når råstofindvindingen er afsluttet.

I bunden, ca. 20 meter under det oprindelige og omgivende terræn, vil der ligge en sø på maksimalt 5,8 ha, omgivet af stejle skrænter med en hældning på 1:3. Det betyder, at skrænterne ned til søen bliver ca. 60 meter brede.

Den sø, der opstår som resultat af råstofindvinding, med søbredder og naturlig vegetation på skrænterne samt bevoksning af pil langs søens brinker, vil bidrage til større landskabsvariation og øget naturværdi.

Projektet indebærer, at der i en zone fra 2 meter over højeste vandstand og ned under vandspejlet etableres skråninger med en hældning på 1:4. Hældningen på 1:4 vil være den samme på land og under vand og fortsætte ned til det sted, hvor søens bund flader ud i cirka 10–13 meters dybde.

Arealet efterbehandles til lysåben, næringsfattig natur med en grundvandsfødt sø, uden efterfølgende brug af gødning og pesticider. Mulden forventes solgt og indgår derfor ikke i retableringen (se bilag 8). Muldlaget bibeholdes dog på de partier, hvor det oprindelige terræn skal bevares uændret.

Den visuelle påvirkning efter indvindingen vurderes at være neutral, idet projektet ændrer landskabet, men samtidig er tilpasset landskabets karakter med skrænter udlagt til natur ned til en sø. Region Syddanmark vurderer, at ændringen af landskabet ikke forringer de geologiske, kulturhistoriske eller oplevelsesmæssige værdier i forhold til det nuværende landskab.

Arbejdet udføres i den eksisterende råstofgrav, som samtidig udvides. Under det fortsatte arbejde forventes en gravefront på minimum 16 meter, hvilket vil sikre gode støjafskærmningsforhold. Det skyldes, at oparbejdningsanlæggene – som ansøgt – placeres i bunden af graven.

Det afrømmede muldlag og overjord bliver lagt i volde langs kanten af det nye graveområde. De eksisterende støjvolde, såvel som de volde, der etableres fremover, har en højde på 4 meter og en bredde på 16 meter. Der er eller etableres støjvolde mod nord, øst og syd, se bilag 7. Der er dog ingen støjvolde langs gravens vestlige afgrænsning, da gravearbejdet i denne del allerede er afsluttet.

Støjen fra råstofindvindingen er blevet belyst gennem støjberegninger i bilag 5 og vurderes tilstrækkeligt undersøgt i forhold til overholdelse af Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser. Disse grænser er overholdt og gælder ved boliger og omfatter også opholdsarealer som terrasser og haver inden for cirka 15 meter fra boligen.

De nærmeste boliger er en bolig 22 meter nord for projektområdet, to boliger 37 meter øst for projektområdet (beliggende på forskellige adresser) og en bolig cirka 200 meter vest for projektområdet.

For at minimere støvgener hos naboerne har ansøgeren beskrevet, at støvdannelsen reduceres ved regelmæssig vanding af graveområder og veje i tørre perioder.

Det vurderes, at der ikke er forhold i projektets karakteristika, som bør undersøges nærmere.

Projektets placering:

Nedenfor angives hovedbegrundelserne for afgørelsen. De uddybede begrundelser findes i screeningsskemaet (bilag 2).

Det ansøgte projektareal ligger inden for det udpegede råstofgraveområde Frederikshåb, som er en del af Region Syddanmarks Råstofplan 2020. Området er placeret cirka 4 km syd for Vandel, midt mellem Billund og Egtved. Der ligger syv boligejendomme i det åbne land, inden for 300 meter fra projektområdet. Beboelserne fremstår ikke som en sammenhængende bebyggelse og vurderes ikke at have landsbylignende karakter.

Projektarealet (Bilag 1C) består af en eksisterende aktiv råstofgrav, landbrugsjord i omdrift og en tidligere plantage. Den fremtidige arealanvendelse for projektet vil være råstofgraveområde. Når råstofindvindingen er afsluttet, efterbehandles området til naturområde med sø.

Støj: Selvom projektarealet er placeret i landzone (områdetype 8) vurderer regionen, fordi placeringen af indvindingsvirksomheden – i modsætning til mange andre virksomhedstyper – naturligt er knyttet til på forhånd givne geologiske forhold, at virksomhedens støjgrænser i den konkrete sag og efter gældende praksis skal tage udgangspunkt i de vejledende støjgrænser i tabel 1, områdetype 3 (områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse) i forhold til enkeltboliger i landzone, i afsnit 2.2.3 i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, Ekstern støj fra virksomheder.

Arbejdet udføres i den eksisterende råstofgrav, som samtidig udvides. Under det fortsatte arbejde forventes en gravefront på minimum 16 meter, hvilket vil sikre gode støjafskærmningsforhold. Det skyldes, at oparbejdningsanlæggene – som ansøgt – placeres i bunden af graven.

I ansøgningsmaterialet har ansøger oplyst, at muldlag og overjord bliver lagt i volde langs kanten af det nye graveområde. De eksisterende støjvolde, såvel som de volde, der etableres fremover, har en højde på 4 meter og en bredde på 16 meter. Der er eller etableres støjvolde mod nord, øst og syd indenfor projektarealet. Der er dog ingen støjvolde langs gravens vestlige afgrænsning, da gravearbejdet i denne del allerede er afsluttet. Udover den store gravefront vil støjvolde omkring grusgraven, yderligere reducere støjgenerne ved virksomhedens naboejendomme. Tre af de syv beboelser ligger inden for 50 meter fra projektområdet: Springbjergvej 15, Springbjergvej 18 og Hærvejen 7, 7183 Randbøl. Det er i ansøgningsmaterialet oplyst, at der ikke graves tættere på de fuldmurede bygninger end 25 m.

På baggrund af de oplyste kildestyrker, støjredegørelsen i bilag 5, regionens konstateringer ved besigtigelserne, erfaringstal, afstande til naboer samt mundtlige oplysninger om driftsforhold og bemanding vurderer regionen, at aktiviteterne i råstofgraven overholder – og også fremover vil kunne overholde – de vejledende støjgrænser, når arbejdet foregår nede i graven.

Støjredegørelsen viser, at der ikke forekommer overskridelser af de vejledende grænseværdier eller af de grænseværdier, der gælder for stilleområdet ved Randbøl Hede, som ligger ca. 1,7 km sydøst for grusgraven.

Anlægs- og efterbehandlingsarbejdet omfatter afgravning af muld og overjord samt etablering og senere fjernelse af støjvolde og terrænreguleringer af kortere varighed. I disse perioder vurderes det, at de vejledende støjgrænser ikke kan overholdes. Afrømningsfasen er kortvarig (typisk ca. 4 uger), og støjen i denne periode kan ikke afhjælpes, da afrømningen er nødvendig for etablering af støjvolde og efterfølgende nedgravning i terrænet. Arbejdet kan ikke flyttes, da råstofindvindingen er stedbunden. Regionen vurderer, at støjen fra anlægs- og efterbehandlingsarbejdet, henset til arbejdets midlertidige karakter og begrænsede varighed, ikke er væsentlig. Afvejningen foretages efter råstoflovens § 3, hvor samfundets behov for råstoffer som udgangspunkt vægtes højere end relativt kortvarige overskridelser af de vejledende støjgrænser.

Ud fra en samlet betragtning af områdets nærliggende beboelser samt støjberegninger i ansøgningsmaterialet vurderer Regionen, at støj fra råstofgravningen er tilstrækkeligt belyst i forhold til Miljøstyrelsens vejledning og at støjgrænserne overholdes ved de omgivende ejendomme.

Vibrationer: Af ansøgningsmaterialet fremgår det, at der ikke graves nærmere end 25 meter fra de fuldmurede bygninger, og at det afrømmede muldlag og overjord lægges i volde langs kanten af graveområdet med en bredde på 12 meter.

På den baggrund vurderes det, at en bolig vil kunne ligge inden for en afstand af 50 meter til områder, hvor der er tungt materiel i råstofgraven. Beboelsen på ejendommen Springbjergvej 18, 7183 Randbøldal er i den forbindelse relevant. Luftfoto fra 2024 viser imidlertid, at den del af råstofgraven, som ligger tættest på denne ejendom, er færdiggravet. På den baggrund vurderer Region Syddanmark, at afstanden fra beboelsen på Springbjergvej 18 til de områder, hvor der vil være tungt materiel i råstofgraven, vil overstige 50 meter.

Erfaringsmæssigt bør der holdes en afstand på minimum 25 meter til grundmurede bygninger for at undgå vibrationsgener ved råstofindvinding. Tungt materiel kan ved forbikørsel i afstande under ca. 25–50 meter give anledning til generende vibrationer i bygninger.

På den baggrund vurderes det, at projektet ikke vil give anledning til vibrationsgener ved de omkringliggende beboelsesejendomme.

Støv: Råstofindvinding og transport af råstoffer er en kilde til støvdannelse. Anlægget forventes dog ikke at give anledning til væsentlige støvgener, idet der er tale om meget lokale påvirkninger samtidig med, at ind vinding, oparbejdning og intern transport med tiden vil foregå under oprindeligt terræn, hvor skråningsanlæg og støjvolde vil skærme omboende for støvpåvirkning. Herudover indvindes en del af materialer under grundvandsspejlet, og de største støvgener forventes at komme i forbindelse med kørsel i graven. Indvinder oplyser, at støvdannelse mindskes ved regelmæssig vanding af graveområder og veje i tørre perioder.

<u>Efterbehandling af råstofgraveområdet til en permanent sø</u>
Råstofgraveområdet er beliggende ca. 8–9 km fra Billund Airport. Projektet omfatter råstofindvinding under grundvandsspejlet og efterfølgende efterbehandling til en permanent sø med et areal på maksimalt 5,8 ha. Da projektet indebærer etablering af en større vandoverflade, kan der potentielt opstå øget tiltrækning af fugle, herunder især gæs, svaner og ænder, med deraf følgende risiko for kollisioner med fly (bird strikes).

Efter gældende vejledninger vurderes permanente søer generelt som problematiske inden for 6 km fra en lufthavn, og søer større end 2 ha anses som udgangspunkt for at kunne indebære en øget risiko for tiltrækning af fugle. Uden for 13 km-zonen er der normalt få problemer. Projektområdet ligger i den mellemliggende zone (6–13 km), hvor det primært er større fugle som gæs og svaner, der giver anledning til bekymring, idet disse foretrækker lavvandede zoner med dybder under ca. 75 cm.

Det ansøgte projekt er indrettet, så den valgte udformning og de ansøgte foranstaltninger både sikrer en bedst mulig udnyttelse af råstofressourcen og understøtter en høj biodiversitet, samtidig med at søens attraktivitet for større fugle reduceres og den potentielle risiko for bird strikes begrænses:

- Søen udformes med skrænter med maksimal hældning 1:3 over en bredde på ca. 60 m ned mod grundvandsspejlet, og under vandspejlet tilstræbes en ”badekarsprofil” med hældning 1:4. Brinker af sand og grus er først stabile under vand ved en hældning på 1:4. Det er derfor ikke teknisk muligt at anlægge dem med en stejlere hældning.
- Den vandrette udstrækning af den lavvandede zone, som kan være attraktiv for gæs og svaner (ned til en dybde på 75 cm), begrænses til ca. 3,0 m.

- Søbreddens samlede længde tilstræbes gjort så kort som muligt, og der etableres ikke øer, som ellers kan fungere som sikre raste- og ynglesteder for fugle.
- Brinkerne tilplantes med pil for at gøre søen mindre attraktiv for større fugle, idet bevoksning og skygge kan reducere overskuelighed og tilgængelighed for gæs og svaner.
- Søens endelige udformning tilpasses, så der både tages hensyn til at grundvandsspejlet ligger ca. 16–20 m under terræn og svinger med ca. 3 m.

På baggrund af afstanden til lufthavnen, projektets geografiske placering i forhold til de mest restriktive zoner samt den tekniske udformning af søen – herunder den markante begrænsning af lavvandede zoner, fravær af øer og beplantning af brinkerne – vurderes det, at projektet, forudsat at disse tiltag gennemføres, i væsentlig grad reducerer søens attraktivitet for større fugle. Dermed mindskes risikoen for, at søen kommer til at fungere som et markant raste- eller fourageringsområde for gæs og svaner med potentiale for øget risiko for bird strikes.

Sammenfattende vurderes det, at projektet kan gennemføres uden, at der som udgangspunkt må forventes væsentlige negative virkninger på flysikkerheden i forhold til Billund Airport, med den ansøgte udformning og de ansøgte foranstaltninger. Den ansøgte udformning og de ansøgte foranstaltninger sikrer en bedst mulig udnyttelse af råstofressourcen og understøtter en høj biodiversitet, og samtidig tilgodeser udformningen og foranstaltningerne flysikkerheden.

Drikkevandsinteresser

Langt størstedelen af projektarealet ligger inden for OSD (Område med Særlige Drikkevandsinteresser) og NFI (Nitratfølsomt Indvindingsområde). Området er desuden udpeget som IO (Indsatsområde), fordi det er særligt følsomt over for nitrat. En mindre del af arealet mod nord ligger i OD (Område med Drikkevandsinteresser). Projektarealet befinder sig uden for indvindingsoplandet til almene vandværker.

Inden for en radius på 200 meter fra projektarealet findes tre private drikkevandsboringer og fire markvandingsboringer. Grundvandsmagasinet i området er stort og har frie trykforhold. Vandspejlet kan påvirkes lokalt under gravning og fjernelse af materialer, men vil i de inaktive perioder genskabe sig selv til samme niveau som før gravningen. Det primære grundvandsspejl kan dog, uafhængigt af aktiviteterne i råstofgraven, variere med flere meter som følge af sæson- og årsvariationer.

Der er tre drikkevandsboringer, som ligger relativt tæt på råstofgravningen. Fredningsnævnet og Miljøstyrelsen har i en tidligere rapport om råstofindvinding og vandindvinding anbefalet et afstandskrav på 150 meter mellem råstofgravning og drikkevandsboringer.

Af ansøgningen fremgår det, at der ikke vil blive gravet under grundvandsspejlet i en afstand af 150 meter fra boringerne. Undersøgelser har vist, at coliforme bakterier typisk kun bevæger sig få meter ned i jorden, og at disse bakterier selv i groft sand og grus normalt højst bevæger sig 50–60 meter.

I det konkrete tilfælde vurderes der ikke at være væsentlige kilder til coliforme bakterier, da overfladestrømningen til gravesøen vil være meget begrænset på grund af den sandede jord i området, og fordi spildevand fra mandskabsfaciliteterne ledes til en samletank. Derudover er lokaliteten vurderet som ikke okkerpotentiel, og der er derfor ikke behov for særlige tiltag for at minimere pyritoxidation.

Der tilsættes ingen stoffer til vandet i forbindelse med grusvasken, som udelukkende foretages med vand indvundet fra søen. Det stof og materiale, som med tiden sedimenterer i den sydlige del af søen, stammer fra de materialer, der graves op på stedet. Sedimenterne i søen oprenses efter behov. Det vurderes, at der ikke er risiko for påvirkning af grundvandet som følge af nedsivning af grusvaskevandet.

Risikoen for forurening af grundvandet i forbindelse med råstofgravning kan sammenlignes med den uregulerede risiko for grundvandsforurening ved jordbehandling med tunge maskiner i landbruget eller ved anvendelse af tunge maskiner i almindelige bygge- og anlægsopgaver.

Af ansøgningen fremgår det desuden, at der ikke vil blive sprøjtet eller gødsket på de efterbehandlede arealer af hensyn til drikkevandsinteresser.

På baggrund af de hydrologiske forhold, afstanden mellem projektområdet og boringerne samt efterbehandling til natur vurderes det, at projektet ikke vil have indvirkning på vandkvaliteten eller vandstanden i boringerne.

Vandområdeplan

I Vandområdeplan 2021-2027 er der ingen miljømålsatte søer eller kystvande inden for eller i nærheden af projektområdet. Det nærmeste miljømålsatte vandløb ligger i en afstand af ca. 1,3 km fra projektområdet. Der er ingen vandløb i nærheden af råstofgraveområdet. Af den grund kan der heller ikke ske indirekte påvirkning af miljømålsatte søer eller kystvande via vandløb.

Af Vandområdeplan 2021-2027 fremgår det, at målsætningen for terrænnært, regionalt og dybt grundvand er at opnå både god kvantitativ og god kemisk tilstand i og omkring projektområdet. De tre grundvandsmagasiner har alle god kvantitativ tilstand. Det terrænnære og regionale grundvand har dog begge dårlig kemisk tilstand, mens det dybe grundvand har god kemisk tilstand. Årsagen til den ringe kemiske tilstand og den manglende målopfyldelse i de to magasiner skyldes primært pesticider. For det regionale grundvandsmagasin er der desuden manglende målopfyldelse på grund af nitratindholdet.

Anvendelsen af pesticider og gødning i området vil ophøre, mens råstofindvindingen foregår, og efter afslutningen af indvindingen, da området efterbehandles til et naturområde med en sø. På den baggrund vurderes det, at projektet ikke er i konflikt med Vandområdeplanen.

Bevaringsværdigt landskab og værdifulde kulturmiljøer ifølge Kommuneplan 2025–2037

Den nuværende råstofindvinding og den ansøgte udvidelse finder sted i et landbrugsområde. Projektområdet ligger delvist inden for skovbyggelinjen og helt inden for et udpeget bevaringsværdigt landskab. Området grænser op til Hærvejen, som er udpeget som et værdifuldt kulturmiljø, samt til den nationale cykelrute langs Hærvejen. Råstofindvindingen vil påvirke de landskabelige forhold, da landskabet lokalt ændres i forbindelse med graveaktiviteterne.

Efter endt indvinding etableres søens ca. 60 meter brede skrænter med en hældning på 1:3 uden påført muld for at fremme den naturlige indvandring af områdets hjemmehørende plantearter. Muldlaget bibeholdes kun på de partier, hvor det oprindelige terræn skal bevares uændret. Langs projektarealets grænser etableres hegn, da der permanent skal gå græssende dyr på arealet. Som følge af afgræsningen vil området, i lighed med de nuværende forhold, fortsat være lukket for offentlighedens adgang.

Søen skal ikke benyttes som badesø, og der etableres ikke broer eller andre anlæg i søen. Lodsejer og indvinder er indstillet på, at det tinglyses, at hele arealet indhegnes, og at der stedse skal være græsning på arealet, så der ikke er offentlig adgang. Lodsejer og indvinder er ligeledes indstillet på, at tinglysningen rummer krav om, at kommunen kan overtage græsningsretten inden for det ansøgte areal, hvis græsningspligten tilsidesættes. Dette sker af sikkerhedsmæssige årsager, da søen af hensyn til flysikkerheden skal have relativt stejle brinker og derfor ikke er egnet til badning.

Søens fysiske udformning tilrettelægges med særligt hensyn til at udnytte råstofforekomsten, at de efterbehandlede skråninger bliver stabile, reducere faren for at søen bliver et tilholdssted for større fugle som svaner og gæs som kan udgøre en fare lufttrafikken til og fra Billund lufthavn samt sikre at brinker og bund bliver udformet på en måde som gør, at dyr og mennesker, der kommer ud i vandet, har gode muligheder for at komme op igen, samt give gode forhold for biodiversitet på det efterbehandlede areal.

Projektet indebærer, at der i en zone på 2 meter over højeste vandstand og under vand etableres skråninger med en hældning på 1:4. Hældningen på 1:4 vil være den samme på land og under vand og fortsætte ned til det sted, hvor søens bund flader ud i cirka 10–13 meters dybde. Da alt opgravet materiale afsættes kommercielt, føres der ikke materiale tilbage i søen. Søbunden vil derfor være relativt fast og bestå af intakte in situ-aflejringer af sand og grus. Kombinationen af hældningsforholderne og den faste bund sikrer, at dyr og mennesker, der kommer ud i vandet, har gode muligheder for at komme op igen.

Som et målrettet forvaltningstiltag plantes der pil langs brinkerne. Det skal dels gøre søen mindre attraktiv for badende og for store fuglearter, dels styrke biodiversiteten markant. Pil fungerer som et værdifuldt biologisk hotspot for både terrestrisk og akvatisk fauna. Træets tidlige forårsblomstring sikrer livsvigtig nektar for vågnende humlebier, mens blade og bark udgør levested for et stort antal insektarter, der tjener som fødegrundlag for områdets småfugle. Under vandoverfladen vil pilens tætte rodnet desuden stabilisere søbredden mod erosion og skabe egnede skjulesteder og opvækstområder for søens øvrige dyreliv.

Selvom landskabet påvirkes under indvindingen, vurderes den visuelle påvirkning fra omgivelserne at være begrænset. Dette skyldes dels, at den afrømmede muld bruges til at etablere støjvolde, og dels tilstedeværelsen af flere eksisterende beplantninger, som skærmer for udsynet til råstofgraven.

I den efterfølgende fase vil området fremstå med en sø med bredder og naturlig vegetation på skrænterne. Dette vil skabe mere variation i landskabet og øge områdets naturværdi. Den landskabelige påvirkning – både under råstofindvindingen og efter retableringen – forventes hverken enkeltvis eller samlet at have nogen væsentlig negativ indvirkning på landskabet.

<u>Særligt værdifulde landbrugsområder ifølge Kommuneplan 2025–2037:</u>
Det ansøgte område er en meget lille udvidelse på cirka 4 hektar af den eksisterende råstofgrav, og påvirkningen af landbrugsinteresser vurderes derfor som minimal. Udvinding af råstoffer sker ofte på bekostning af landbrugsinteresser, da der typisk er et ønske om efterbehandling til naturformål. Denne afvejning foretages i henhold til § 3, hvor samfundets behov for råstoffer som regel vægtes højere end landbrugsinteresser.

<u>Arkæologisk forundersøgelse</u>

Der er ingen registrerede beskyttede eller fredede områder inden for det ansøgte areal. Vejlemuseerne anbefaler en arkæologisk forundersøgelse af hele arealet, bortset fra de områder, hvor der allerede er gravet grus. Ansøger opfordres til at kontakte Vejlemuseerne på telefon 76 81 31 00 (telefontid: mandag, tirsdag og torsdag kl. 10-12) eller via e-mail på museerne@vejle.dk.

Beskyttet natur/fredede områder: Der er ikke registreret beskyttet natur eller fredede områder inden for projektarealet. Nærmeste afstand til § 3 beskyttet sø er ca. 20 m, søen er beliggende på matr.nr. 10k Frederikshåb, Randbøl. Den § 3-beskyttede sø er en havedam, som er anlagt med plastmembran i bunden. Vandhullet og det tilknyttede dyre- og planteliv kan derfor ikke påvirkes af, at råstofindvindingen kan ændre grundvandstanden.

Derudover er afstanden til øvrige § 3-beskyttede naturtyper over 600 m fra råstofgraveområdet, de 600 m måles til et overdrev og den nærmeste våde § 3-beskyttede naturtype er en mindre hedesø, som ligger i en afstand af ca. 900 m. Nærmeste mose ligger ca. 850 m fra projektområde. Der er ingen vandløb i nærheden af råstofgraveområdet.

Erfaringer fra andre råstofgrave viser, at grundvandssænkninger ved indvinding under grundvandsspejl kan give anledning til vandspejlssænkninger på centimeter-niveau.

Projektarealet ligger i et relativt skovrigt område og består af landbrugsjord i omdrift samt tidligere plantage. Den natur, der grænser op til projektområdet, består af levende hegn og fredskov.

Afstanden i luftlinje fra projektområdet til nærmeste fredede område er ca. 1.500 m. Mod vest ligger det fredede område Randbøl Hede.

Internationale naturbeskyttelsesområder
Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 1.500 meter mod vest, hvor Natura 2000-området N82 Randbøl Hede findes. Dette område omfatter både et fuglebeskyttelsesområde og et habitatområde. Derudover ligger habitatområdet N238 Egtved Ådal ca. 2 km mod sydøst. På baggrund af de hydrologiske forhold og afstanden mellem projektområdet og de nævnte Natura 2000-områder vurderes det, at projektet hverken vil påvirke vandstanden i de våde naturtyper eller på mere generel vis påvirke naturen og dermed udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne. De uddybede begrundelser findes i screeningsskemaet (bilag 2).

Væsentlighedsvurdering efter habitatbekendtgørelsen: Der er i screeningen foretaget en vurdering af om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke udpegningsgrundlaget i de nærliggende Natura 2000 områder væsentligt efter habitatbekendtgørelsens § 6, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 13. Det vurderes, det at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af bilag IV arter i området, ej heller at der sker beskadigelse af yngle-rasteområder. Desuden vurderes projektet heller ikke at påvirke Natura 2000 områderne eller deres udpegningsgrundlag.

Bilag IV arter/rødliste arter: Der er jf. habitatbekendtgørelsens § 10, foretaget en vurdering af, om det an søgte projekt kan skade arter optaget på habitatdirektivets bilag IV.

Områdets omgivelser er i januar 2024 gennemgået for mulige levesteder for flagermus i områdets træbevoksninger. Der blev ikke fundet flagermusegnede træer (se bilag 4). Der er heller ikke konstateret levesteder for øvrige bilag IV-arter, fredede arter eller rødlistede arter – hverken inden for det ansøgte udvidelsesområde (ca. 4 ha) eller inden for den eksisterende del af råstofgraven, som er en aktiv råstofgrav (ca. 15 ha).

Søerne og moserne omkring projektarealet, nævnt under § 3-beskyttet natur, er potentielle raste- og ynglesteder for padder omfattet af habitatdirektivets bilag IV, bl.a. spidssnudet frø og stor vandsalamander. Tilsvarende er heder og overdrev potentielle raste- og ynglesteder for markfirben. Der er ikke registreret arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV inden for selve projektarealet, og arealet vurderes ikke at være et potentielt raste- eller ynglested for sådanne arter, da det består af eksisterende aktiv råstofgrav, landbrugsjord i omdrift og tidligere plantage. Der er registreret spidssnudet frø ca. 1,3 km nordvest for projektarealet og stor vandsalamander ca. 2 km øst for projektarealet.

Da det vurderes, at der ikke forekommer bilag IV-arter i projektområdet, og at den beskyttede natur omkring projektarealet ikke påvirkes, vurderes det tilsvarende, at arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV ikke påvirkes. De uddybede begrundelser findes i screeningsskemaet (bilag 2).

Sjældne og fredede arter: Der er ikke registreret sjældne arter inden for projektarealet. Der er blandt andet registreret natravn, hugorm, ilder, skovfirben, vinbjergsnegl og skovhullæbe omkring projektområdet. Alle arter har levesteder i tørre naturområder, der enten er lysåbne eller knyttet til lysåben skov. Derudover er der registreret sortspætte, bølleblåfugl, engblåfugl, grå slimslør og mange flere arter omkring projektområdet.

Den nærmeste rødlistede art er svampen grå slimslør, som i 2020 blev fundet ca. 200 m øst for graveområdet. Det ansøgte areal rummer ikke egnede levesteder for grå slimslør. Arten er ifølge naturbasen.dk "temmelig almindelig på egnede voksesteder i hele landet". Egnede voksesteder er blandede nåleskove, primært med gran. Denne type habitat findes ikke inden for det ansøgte areal, men der er potentielle levesteder i randzonen omkring området, ligesom i de øvrige nåleskove i Randbøl-området.

Råstofindvinding nær levesteder for grå slimslør vurderes ikke at påvirke arten og adskiller sig i øvrigt ikke fra de nuværende forhold. Grå slimslør påvirkes derfor ikke af den ansøgte indvinding. Rødlisten er en trusselsvurdering, og for grå slimslør er truslen angivet som ukendt på grund af manglende kortlægning. Levestederne er dog udbredte i Danmark, og arten anses ifølge Naturbasen for at være almindelig, hvilket også afspejles i de mange fund ifølge Dansk Svampeatlas (grå slimslør, Gomphidius glutinosus).

Da det vurderes, at der ikke forekommer grå slimslør eller andre sjældne, fredede eller rødlistede arter, og at den beskyttede natur omkring projektarealet ikke påvirkes, vurderes det tilsvarende, at hverken grå slimslør eller andre sjældne, fredede eller rødlistede arter påvirkes af den ansøgte råstofindvinding. De uddybede begrundelser findes i screeningsskemaet (bilag 2).

Opsummering

Det vurderes, at projektet kan gennemføres uden negativ påvirkning af grundvandsressourcen, sårbare vådområder eller øvrige naturområder. Projektets placering vurderes ikke at give anledning til uafklarede forhold, der kræver yderligere undersøgelser.

Søens udformning og de ansøgte foranstaltninger gør søen mindre attraktiv for større fugle og begrænser dermed den potentielle risiko for bird strikes. De understøtter samtidig en høj biodiversitet og giver dyr og mennesker, der kommer ud i vandet, gode muligheder for at komme op igen.

Ansøger anbefales at kontakte Vejlemuseerne for at få deres vurdering af, om der bør igangsættes en arkæologisk forundersøgelse.

Afgørelse

Region Syddanmark har gennemført en miljømæssig screening af det ansøgte projekt, jf. miljøvurderingslovens § 21, da det ansøgte projekt optræder på lovens bilag 2, pkt. 2a, 1d, 10m og 13a. Screeningen er gennemført med henvisning til de i lovens bilag 6 relevante kriterier. Screeningsskemaet er vedlagt som bilag 2.

Region Syddanmark har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på ovenstående ejendom.

Afgørelsen er meddelt efter § 21 i miljøvurderingsloven[4]. Jf. lovens § 39 bortfalder afgørelsen, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen.

Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning:

Der tages hensyn til naboerne ved at etablere støjvolde, overholde de vejledende støjgrænser og følge fastlagte driftstider. Støvgener begrænses ved vanding af veje, materialestakke, anlæg m.m.

De identificerede påvirkninger beskrevet ovenfor vurderes hver for sig og heller ikke samlet set ikke at være væsentlige.

Den samlede miljøpåvirkning af det konkrete projekt medfører udelukkende velkendte påvirkninger, som er almindelige for denne type projekter, og som kan forudses og beskrives. De afledte effekter er derfor velkendte og gener imødegås.

Miljøpåvirkningen fra indvindingen af råstoffer vil ske med stor sandsyn lighed, men vil ikke være væsentlig.

Den landskabelige påvirkning vil være varig og ikke reversibel, men vil ikke være væsentlig. Påvirkningen i forhold til støj og støv i forbindelse med råstofindvindingen mv. er en midlertidig påvirkning. Driften af råstofgraven vil ophøre, når den gældende råstoftilladelse udløber om 10 år.

[4]Jf. lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), med senere ændringer.

Indvinding og transport af råstoffer vil finde sted dagligt i de tilladte arbejdsperioder, hvor der foretages råstofindvinding på projektarealet. Påvirkningen i forhold til støj og støv er således ikke varig, men hyppig i indvindingsperioden, men vil ikke være væsentlig

Indvindingen af råstoffer vil ændre landskabet, da der ikke kan tilføres ren jord til terrænregulering i området. Der vil derfor opstå et landskab, som afviger fra det oprindelige. Det vurderes dog, at denne ændring er acceptabel.

Der vil blive fastsat vilkår i en tilladelse efter råstoflovens § 7 om fastholdelse af det ansøgte. Det vurderes, at det ansøgte, ikke har karakter af afværgetiltag, men er typiske tiltag i forbindelse med etablering og drift af en råstofgrav. Støvgener minimeres med vanding efter behov, og støjgener begrænses med etablering af støjvolde samt driftstider og driftsforhold.

Konklusion: Det vurderes, at det ansøgte råstofindvindingsprojekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet. Der er heller ikke behov for at undersøge forholdene nærmere, da aktiviteterne er velbeskrevne og kendte. Det vurderes samlet, at det ansøgte projekt, som er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, ikke skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering. Afgørelsen er baseret på en samlet vurdering af ansøgningen, offentlige oplysninger, og almene erfaringer om projektets aktiviteter.

Partshøring

Region Syddanmark har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens[5] § 19. Jf. miljøvurderingslovens § 35, stk. 1, nr. 1 skal berørte myndigheder ligeledes høres, inden der træffes afgørelse. Høringen forløb i perioden 8. juli 2026 til den 24. august 2026 og blev sendt til ejere, virksomheder og beboere over 18 år på ejendomme inden for 300 meter fra grusgraven samt til ejere af de matrikler, der grænser op til råstofgraven.

Høringssvar fra Trafikstyrelsen og Billund Lufthavn har resulteret i ændringer af det ansøgte projekt:

- Området forbliver lukket for offentligheden på grund af afgræsning.
- Muldlaget bibeholdes på de partier, hvor det oprindelige terræn skal bevares uændret, så de græssende dyr har fødegrundlag.
- Den ansøgte sø efterbehandles som en dyb sø uden øer, med en ensartet og smal bredzone.
- Der plantes pil langs brinkerne for at gøre søen mindre attraktiv for badende og større fugle (fx svaner og gæs) samt for at styrke biodiversiteten.
- Søbreddens samlede længde søges gjort så kort som muligt, og der etableres ikke øer, som ellers kan fungere som sikre raste- og ynglesteder for fugle.
- Søen udformes med skråninger med en hældning på 1:4 i zonen fra 2 m over højeste vandstand og ned under vandspejlet; denne hældning er gennemgående både over og under vand, og denne hældning fortsætter ned til søens laveste punkt.
- Brinker af sand og grus er først stabile under vand ved en hældning på 1:4.
- Kombinationen af hældningsforholdene og den faste bund sikrer, at dyr og mennesker, der kommer ud i vandet, har gode muligheder for at komme op igen.

[5] Bekendtgørelse af forvaltningsloven jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 med senere ændringer.

På baggrund af, at projektet er ændret, har Region Syddanmark gennemført en ny partshøring. Høringen forløb i perioden 10. november 2026 til 24. november 2026.

Nedenfor fremgår høringssvarene fra de to omgange medpartshøring.

Nedenfor fremgår de berørte parter og myndigheder samt de adresser, som ejere, beboere og virksomheder er tilknyttet:

Entreprenør Henning Have A/S, Engvej 13a, Frederikshåb, 6600 Vejen, CVR-NR: 10127661, E-mail: cmh@hhave.dk; helene.clausen@sweco.dk
10a, 10d, 10l, 2ab, 2s, Bindeballe By, Randbøl, Frederikshåb, Randbøl
10b, 10g, 10d, 2e, 2q, 10f, 10k, 2f, 2h, 2t og 2p Frederikshåb, Randbøl
2q Bindeballe By, Randbøl
TREFOR El-net A/S (luftledninger), Kokbjerg 30, 6000 Kolding, CVR: 20806397: trefor@trefor.dk; posc@trefor.dk
Vejlemuseerne: museerne@vejle.dk; CHLIN@vejle.dk
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) - § 25 skov: landskabogskov@sgav.dk
Vejdirektoratet: hoeringer@vd.dk
Ribe Stift: kmrib@km.dk
Vejle Kommune: industrimiljo@vejle.dk; beupe@vejle.dk
Trafikstyrelsen: jur@trafikstyrelsen.dk; VVM@trafikstyrelsen.dk; NICHR@trafikstyrelsen.dk
Billund Lufthavn: info@bll.dk; ldt@bll.dk

Nedenfor fremgår høringssvarene fra partshøringen, som forløb i perioden 8. juli 2026 til 24. august 2026.

Høringssvar fra:	**Bemærkninger**	**Regionens bemærkninger**
Entreprenør Henning Have A/S:	Ingen bemærkninger	Ingen bemærkninger
TREFOR Elnets høringssvar:	Vi har i TREFOR Elnet gennemgået udkast til screeningsafgørelsen og vi har ingen bemærkninger til udkastet.	Ingen bemærkninger
Vejlemuseernes høringssvar:	Vejlemuseerne har foretaget en arkæologisk screening af arealet omfattende ansøgningen (matr. 10 a & 10k Frederikshåb, Randbøl). Det ser ud som om der allerede er gravet grus på matr. 10 a, men da matriklerne er omgivet af flere gravhøje, vil vi anbefale en arkæologisk forundersøgelse på det resterende areal.	Ansøger anbefales at kontakte Vejlemuseerne (museerne@vejle.dk) med henblik på at få en anbefaling om at igangsætte en arkæologisk forundersøgelse.

Vejdirektoratet	Vejdirektoratet har ingen bemærkninger til den ansøgte råstofindvinding.	Ingen bemærkninger
Ribe Stiftsøvrighedens høringssvar:	Randbøl Kirke ligger ca. 3,8 km sydvest for projektområdet. Projektområdet er ikke omfattet af Exner-fredning og ligger uden for både kirkebyggelinjerne og udpegede kirkeomgivelserne. Der er en stor afstand samt bebyggelse og beplantning mellem kirken og den planlagte råstofindvinding. Ribe Stiftsøvrigheden vurderer, at planforslaget ikke vil have påvirkning af udsyn fra eller indsyn til kirken og ikke vil virke generende for kirkers omgivelser. Ribe Stiftsøvrigheden har derfor ingen bemærkninger til råstofindvindingen.	Ingen bemærkninger
Vejle Kommune	Det er tre drikkevandsboringer, som kan blive påvirket af råstofgravningen. Fredningsnævnet og Miljøstyrelsen har i tidligere rapport om råstofindvinding og vandindvinding anbefalet en afstandskrav på minimum 150 meter mellem råstofgravning og drikkevandsboringer. Vejle kommune forstår det ansøgte, som at man vil overholde afstandskravet på 150 meter til boringerne, og har dermed ikke yderligere bemærkninger til screeningsafgørelsen. På baggrund af ansøgers supplerende oplysninger konkluderer Team Spildevand, at der ikke vil være risiko for påvirkning af grundvandet som	Ansøger har præciseret, at de gravearealer, som indgår i projektet og ligger inden for 150 meter af de tre drikkevandsboringer, enten er færdiggravede eller ikke indgår som gravearealer i projektet. På den baggrund er der ingen yderligere bemærkninger. Ansøger har præciseret, at der ikke tilsættes stoffer til vandet i forbindelse med grusvasken, som udelukkende sker med vand fra afvandingssøen. Det stof og materiale, der med tiden sedimenterer i den sydlige del af søen, stammer fra de materialer, der graves

	følge af nedsivning af grusvaskevand i Frederikshåb råstofgrav. Team Spildevand har derfor ingen yderligere bemærkninger til VVM-screeningen.	op på stedet. Lokaliteten er ikke okkerpotentiel, og sedimenterne i søen oprenses efter behov.
Trafikstyrelsen	Trafikstyrelsen skal derfor opfordre til, at Region Danmark, inden der træffes afgørelse i sagen, går i tæt dialog med Billund Lufthavn om, hvilke former for efterbehandling, der vil kunne sikre, at risikoen for kollisioner mellem fugle og fly ikke øges. I forhold til efterbehandling gøres opmærksom på, at den tekniske rapport fra Aarhus Universitet bl.a. påpeger, at "det laveste antal ynglende fugle i tilknytning til søer forventes ... at fore- komme i dybe søer med lige søbrædder og med en ensartet og smal bredzone bestående af f.eks. tagrør eller lav og tæt kratbevoksning af f.eks. pilekrat", jf. rapportens side 35.	Efter partshøringen har indvinderen været i dialog med Billund Lufthavn, Region Syddanmark og Vejle Kommune. Dialogen har resulteret i ændringer af det ansøgte projekt. Den ansøgte sø ønskes nu efterbehandlet som en dyb sø uden øer, med en ensartet og smal bredzone bestående af pilekrat.
Billund Lufthavn	Billund Lufthavn ingen indsigelser mod etableringen af råstofgraven eller mod, at der ved efterbehandlingen etableres en sø på op til 5,8 ha. Billund Lufthavn ønsker dog at gøre indsigelse mod etablering af lavvandszoner langs søens bredder. Lavvandede og eventuelt vegetationsrige bræmmer kan skabe attraktive fouragerings- og rasteområder for fugle. Efterbehandlingen bør udformes uden lavvandede bredzoner, øer,	Det reviderede projekt er nu indrettet, så den valgte udformning og de ansøgte foranstaltninger både: • gør søen mindre attraktiv for større fugle og begrænser dermed den potentielle risiko for bird strikes. Råstofgraveområdet ligger ca. 8–9 km fra Billund Airport. Her er det især større fugle som gæs og svaner, der kan give anledning til bekymring, da de foretrækker lavvandede områder med en dybde på under ca. 75 cm. Projektet er derfor justeret, så de lavvandede områder i den efterbehandlede sø begrænses ved at anlægge stejle brinker og plante pil langs dem.

	holme eller tilsvarende elementer, der kan understøtte fugleliv. Lufthavnen anmoder desuden om, at Region Syddanmark som vilkår for tilladelsen sikrer kontrol og tilsyn med, at efterbehandlingen.	• sikrer en bedst mulig udnyttelse af råstofressourcen • understøtter en høj biodiversitet • giver dyr og mennesker, der kommer ud i vandet, gode muligheder for at komme op igen Det er normal praksis at fastholde det ansøgte projekt med vilkår i en råstofindvindingstilladelse efter råstoflovens § 7, som er en forudsætning for at igangsætte projektet.

Nedenfor fremgår de høringssvar, der blev modtaget under partshøringen fra den 10. til den 24. november 2026.

Ved en fejl blev afgørelsen sendt til de omboende én dag før høringsfristens udløb. Afgørelsen blev derfor sendt ud igen med uændret indhold.

Høringssvar fra:	**Bemærkninger**	**Regionens bemærkninger**
TREFOR Elnets høringssvar:	TREFOR Elnet har ingen yderligere bemærkninger.	Ingen bemærkninger.
Vejlemuseernes høringssvar:	Vejlemuseerne fastholder sin tidligere udtalelse. Vejlemuseerne anbefaler en arkæologisk forundersøgelse af hele arealet, bortset fra de områder, hvor der allerede er gravet grus. Ansøger opfordres til at kontakte Vejlemuseerne på telefon 76 81 31 00 (telefontid: mandag, tirsdag og torsdag kl. 10-12) eller via e-mail på museerne@vejle.dk.	Ansøger anbefales at kontakte Vejlemuseerne.
Vejdirektoratet	Vejdirektoratet har ingen bemærkninger til den ansøgte råstofindvinding.	Ingen bemærkninger.
Ribe Stiftsøvrighed	Ribe Stiftsøvrighed har ingen bemærkninger til projektet om råstofindvinding.	Ingen bemærkninger.
Billund Lufthavn	Billund Lufthavn vurderer, at vilkårene er tilstrækkelige til, at søen ikke vil påvirke risikoen for birdstrikes på lufthavnen.	Alle punkter i Billund Lufthavns høringssvar fremgår af ansøgerens redegørelse. Punkterne afspejler de justeringer, der blev foretaget i projektet efter dialog mellem Billund

	Lufthavnen har accepteret størrelsen på vandspejlet (5,8 ha), pga, den geografiske placering. Herunder afstand til lufthavnen og forventede trækruter fra søen til de indre danske farvande. Nedenstående er alle vilkår der skal sikre at søen ikke bliver et attraktivt område for større fugle.: • Den ansøgte sø efterbehandles som en dyb sø, med en ensartet og smal bredzone. • Der plantes pil langs brinkerne for at gøre søen mindre attraktiv for badende og større fugle (fx svaner og gæs) samt for at styrke biodiversiteten. • Søbreddens samlede længde søges gjort så kort som muligt, og der etableres ikke øer, som ellers kan fungere som sikre raste- og ynglesteder for fugle. • Søen udformes med skråninger med en hældning på 1:4 i zonen fra 2 m over højeste vandstand og ned under vandspejlet; denne hældning er gennemgående både over og under vand. • Brinker af sand og grus er først stabile under vand ved en hældning på 1:4. Vi har deltaget i dialogmøder med regionen, lodsejeren og kommunen, de krav vi har stillet til beplantning og hældning på skranter er medtaget i screeningafgørelsen. Billund Lufthavn har ikke yderligere bemærkninger til anlæggelsen.	Lufthavn, lufthavnens vildtkonsulent, regionen, lodsejeren og kommunen. Det er normal praksis at fastholde det ansøgte projekt gennem vilkår i en råstofindvindingstilladelse efter råstoflovens § 7. Tilladelsen er en forudsætning for, at projektet kan igangsættes.

Trafikstyrelsen	Foranlediget af høringen har Trafikstyrelsen været i kontakt med Billund Lufthavn. Lufthavnen har bekræftet, at de nu foretagne ændringer imødekommer de krav, som lufthavnen har stillet til bl.a. hældning af skrænter og beplantning, hvorfor det er lufthavnens vurdering, at vilkårene er tilstrækkelige til, at den forventede grave sø ikke vil påvirke risikoen for birdstrikes på lufthavnen. På det foreliggende grundlag har Trafikstyrelsen derfor ikke yderligere bemærkninger til udkastet til screeningsafgørelse. Trafikstyrelsen gør dog generelt opmærksom på, at det forudsættes, at regionen i relevant omfang og evt. efter nærmere koordination med lufthavnen/lufthavnens vildtkonsulent, fører almindeligt tilsyn med overholdelse af fastsatte vilkår, der har til formål at sikre, at projektet ikke vil påvirke risikoen for birdstrikes på en lufthavn.	Alt opgravet materiale fra projektet afsættes kommercielt. Der føres derfor ikke materiale tilbage til søen eller til skråningerne omkring den. Allerede under råstofindvindingen etableres søens skråninger med en hældning på 1:4 fra 2 meter over højeste vandstand og ned under vandspejlet. Det begrænser behovet for efterbehandling af skråningerne, og risikoen for, at efterbehandlingsplanen ikke overholdes, vurderes derfor at være lille i den konkrete sag. Region Syddanmark fører som led i sin almindelige praksis løbende tilsyn med, at driftsvilkårene i tilladelser til råstofindvinding efter råstoflovens § 7 overholdes. Regionen fører desuden altid tilsyn, hvis den modtager klager. Når råstofindvindingen er afsluttet, kontrollerer regionen, at arealet efterbehandles i overensstemmelse med vilkårene. På den baggrund vurderer Region Syddanmark, at tilsynet med det ansøgte projekt vil være tilstrækkeligt til at sikre, at projektet ikke påvirker risikoen for fuglekollisioner (*bird strikes*) ved lufthavnen.

Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse efter miljøvurderingsloven kan for så vidt angår retlige spørgsmål påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettigede er: Miljøministeren, enhver med retlig interesse i sagens udfald samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af Nævnenes Hus, hvor man logger ind med f.eks. MIT-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. Se betingelserne for at blive fritaget.

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for Region Syddanmark i klageportalen senest den 23, december 2026 kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Klage har ikke opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af denne afgørelse.

Offentliggørelse af afgørelsen

Afgørelsen sendes til parter og offentliggøres på regionens hjemmeside.

Øvrigt

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til undertegnede.

Med venlig hilsen

Håkon Karlsen
Geolog

Bilag

Bilag 1A. Oversigtskort

Bilag 1B. Oversigtskort

Bilag 1C. Projektarealet

Bilag 2. Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2 i miljøvurderingsloven

Bilag 3. Notat om grundvandsforhold

Bilag 4. Uddrag. Notat med flagermusundersøgelse (Sweco, 2024)

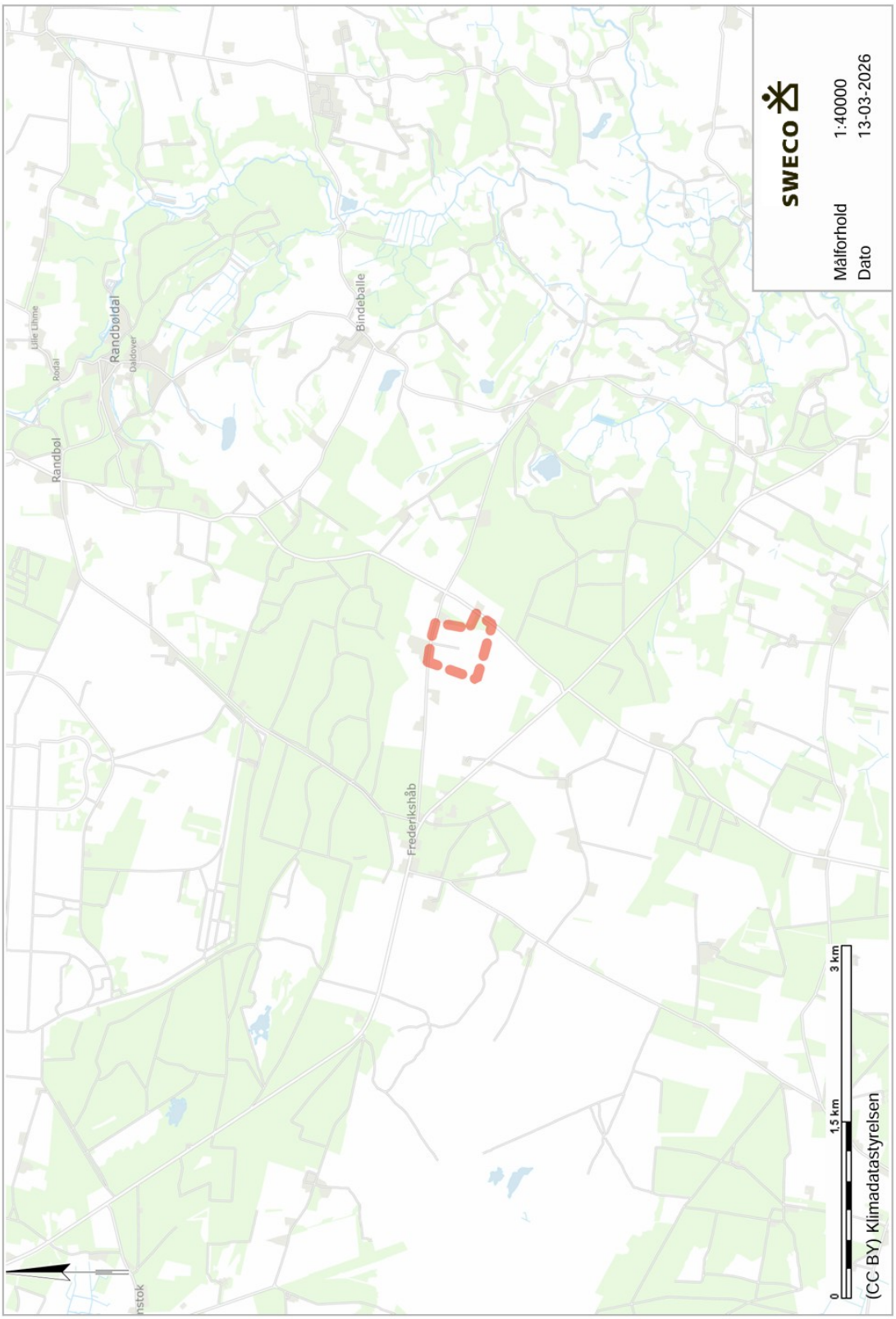
Bilag 5. Støjredegørelse

Bilag 6. Graveplan

Bilag 7. Jordvolde / støjvolde – placering

Bilag 8. Efterbehandlingsplan

Bilag 1A. Oversigtskort

Bilag 1B. Oversigtskort

Bilag 1C. Projektarealet

Bilag 2. Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2 i miljøvurderingsloven

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

Bilag 2. Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2 i miljøvurderingsloven

Kriterier iht. bilag 6 i lovbek. nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)
Nedenstående skema omfatter kriterier jf. bilag 6 til bestemmelse af, hvorvidt projekter omfattet af bilag 2 skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering. Oplysningerne i skemaet er baseret på oplysninger fra ansøger om projektets karakteristika mm. i råstofansøgning af 30. marts 2026 med senere supplerende oplysninger af 12. juni 2026samt anmeldelse efter miljøvurderingsloven af 30. marts 2026. Endvidere er statslig, regional og kommunal planlægning samt oplysninger indkommet ved høring af berørte myndigheder inddraget. Tilgængelige oplysninger om projektområdet fra relevante registre og geografiske informationssystemer så som Danmarks Miljøportal, PlansystemDK og MiljøGIS er inddraget i vurderingerne.

Projektets karakteristika

1. Projektbeskrivelse – jf. ansøgningen	Henning Have A/S ønsker at udvide indvindingen af sand, grus, sten og muld – både over og under grundvandsspejlet – i et område ved Springbjergvej 16, 7183 Randbøldal, matr.nr. 10a og 10k, Frederikshåb, Randbøl (Bilag 1A og 1B). Virksomheden har på nuværende tidspunkt igangværende indvindingsaktiviteter på en del af matr.nr. 10a, som udgør den vestlige del af det samlede ansøgte råstofgraveområde. Der vil blive anvendt samme adgangsvej til graveområdet som i dag, hvilket har været en forudsætning for udlægningen af graveområdet i Råstofplan 2020. Den nuværende indvinding på matr.nr. 10a er omfattet af Region Syddanmarks indvindingstilladelse af 4. april 2018 med tillæg vedrørende etablering af en vådsorterer, meddelt den 22. oktober 2020. I 2025 er der desuden accepteret en forøget indvindingsmængde på op til 250.000 m^3 på en del af matr.nr. 10a, Frederikshåb, Randbøl. Nærværende ansøgning omfatter en udvidelse af den eksisterende råstofgrav, dels med yderligere areal på de to nævnte matrikler, dels med indvinding under grundvandsspejlet, så råstofressourcen på lokaliteten udnyttes bedst muligt. Fra tidspunktet for opnået tilladelse til indvinding af sand, grus og sten forventes en indvindingsperiode på op til 10 år, svarende til tilladelsens gyldighedsperiode.

	Den planlagte indvinding omfatter en årlig produktion af råstoffer på i alt ca. 275.000 m^3, hvoraf ca. 75.000 m^3 forventes indvundet under grundvandsspejlet, svarende til ca. 27 % af den samlede indvinding. De indvundne råstoffer (sand, grus og sten) vil blive anvendt som sandfyld, bundsikringsmateriale m.v., stabilgrus og som uspecificeret vejmateriale. Råstofferne sorteres og vaskes i mobile vaske- og sorteringsanlæg inden for råstofgraveområdet, hvorefter de transporteres ud af råstofgraven til modtagerne. Der produceres ingen mellemprodukter. Færdigvarerne er sand, grus og sten svarende til de ovennævnte mængder. Stabilgrus blandes med gummiged. Følgende kørende og mobile materiel og anlæg vil være i drift i grusgraven: • 1 gummihjulslæsser • 1 gravemaskine med lang arm • 1 sorteringsanlæg • 1 vaskeanlæg Ved en forventet årlig indvinding på 275.000 m^3 anslås det, at der vil være ca. 50 lastbiler om dagen i hver retning. Råstofgravens driftstider er: a. Gravemaskiner, transport- og oparbejdningsanlæg: 2. Mandag til fredag kl. 07.00 til kl. 17.00 3. Lørdage kl. 07.00 til kl. 14.00 b. Udlevering og læsning kan dog ske i tidsrummet: 4. Mandag til fredag kl. 06.00 til kl. 18.00 5. Lørdage kl. 07.00 til kl. 14.00 Den planlagte maksimale gravedybde i området forventes at være ca. 30 m. Terrænkoterne i området ligger i intervallet ca. +74,0 til +79,0 m DVR90. Afgravningen forventes at foregå ned til kote ca. +48 m DVR90, som vil udgøre bundkoten i graveområdet. Grundvandsspejlet træffes i området i

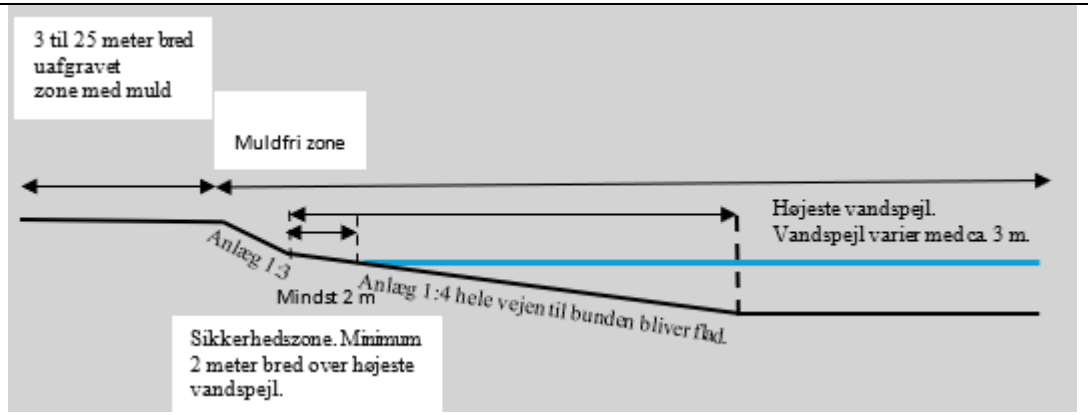
	ca. kote +58 m DVR90. Som beskrevet i "Notat om grundvandsforhold" (bilag 3) kan der være sæson- og årsvariation på grundvandsspejlet, som kan variere med flere meter, hvorfor der i enkelte perioder har stået vand i råstofgraven, se notatet for yderligere detaljer. Det vurderes jf. notatet, at minimumsgrundvandsspejlet i området ved råstofgraven er ca. kote +58-59 m i tørre perioder på året og det maksimale grundvandsspejl i ca. kote +61 m i våde sæsoner (vinter/forår) og våde år. Råstofgraven er på del af det ansøgte areal udgravet til ca. kote +58 m i dag. Det samlede bebyggede areal vil være 0 m^2 i den efterbehandlede fase. Under indvindingen etableres en mandskabsvogn på ca. 49 m^2 og to 20-fods containere på hver ca. 14 m^2. I den ene container vil der være en tank på 5.000 liter til dieselolie. Projektets maksimale bygningshøjde er ca. 3 m. Der friholdes en zone på 25 m fra vejmatriklerne, hvor der ikke sker indvinding, men hvor der kan placeres støjvolde, dog ikke nærmere end 3 m fra vejmatriklen. En detaljeret graveplan med etapeinddeling, adgangsvej, skråninger samt placering af 1 stk. skurvogn med mandskabsfaciliteter, to stk. 20-fodscontainere til hhv. materiel og olietank, samt produktionsanlæg (vaskeanlæg) fremgår af bilag 6. Det planlagte samlede graveområde er inddelt i 4 delområder (område 1-4), som vist i bilag 6. Der er på nuværende tidspunkt igangværende indvinding over grundvandsspejlet i størstedelen af området, ca. 15 ha. Udvidelsen i nærværende ansøgning består i, at der ønskes indvundet råstoffer under grundvandsspejlet og efterbehandlet til en sø, samt at råstofgraven udvides med i alt ca. 4 ha mod hhv. NØ og SV inden for det i råstofplanen udlagte råstofgraveområde, dvs. området med indvinding bliver i alt 19 ha. Hastigheden hvormed de enkelte delområder opstartes og afsluttes afhænger af efterspørgslen på råstoffer og er dermed ikke fastlagt. Der planlægges indvinding ned til kote +48 m DVR90 i alle 4 delområder. Adgangsvejen er etableret i den sydøstlige del af graveområdet i delområde 1, med tilslutning til Hærvejen. Skurvogn med mandskabsfaciliteter, 1 containere og parkering er etableret i det sydøstlige hjørne af graveområdet. Det er samme adgangsvej, som anvendes i den eksisterende

	råstofgrav, og som er etableret fra Hærvejen og asfalteret det første stykke ind mod graveområdet for at undgå materialer mv. på offentlig vej. Under indvindingen etableres skråningsanlæg omkring hele graveområdet som beskrevet i den gældende tilladelses vilkår. Mod de omkringliggende offentlige veje, dvs. Hærvejen og Springbjergvej, samt boliger, holdes en respektafstand på 25 m, der friholdes fra indvinding. Inden for de 25 m etableres støjvolde på 4 m's højde med skråninger på 1:1,5. Bredden på støjvoldene er således ca. 12 m. De 3 m nærmest offentlige veje friholdes helt for anlæg, i overensstemmelse med vilkårene i den gældende tilladelse, også under de fremtidige forhold. Der er støjvolde mod nord, øst og syd. Der er ikke etableret støjvolde langs den vestlige afgrænsning af graven da gravning i denne del af graven er afsluttet. Voldenes placering er vist i bilag 7. Ved vaskeanlægget, der er placeret i råstofgravens vestlige del, er etableret 2 vaskesøer på hver ca. 1.200 m2. Søerne anvendes til grusvask, idet der indvindes vand fra den ene sø til grusvask. Efter grusvask opsamles vandet og pumpes til den anden sø via et grus/sandfilter. Herfra genanvendes vandet igen til grusvask. Dette er proceduren både under eksisterende og fremtidige forhold. Der foreligger en tilladelse fra Vejle Kommune til etablering af et nedsivningsbassin på ca. 4.000 m3 (vaskesø til grusvaskevand) i graveområdets østlige del, men bassinet er efterfølgende flyttet til den vestlige del og suppleret med endnu et bassin, som hver er op til ca. 1.200 m2 med vanddybde på op til 1-2 m. Der blev i 2019 givet tilladelse til en vandboring til indvinding af 60.000 m3 vand til grusvask. Boringen blev sløjfet igen i 2025, og der etableres ikke ny boring, idet grusvask foregår ved ovenstående procedure i stedet via vand fra vaskesøerne. Produktionsanlægget og materialelageret er mobilt, og flyttes gradvist i takt med fremrykning af gravefronten. Vaskeanlægget og de 2 vaskesøer er ikke mobilt og vil forblive på sin nuværende position i den sydvestlige del af graven. Ved indvinding over grundvandsspejlet anvendes læsser til afgravning fra foden af gravefronten samt til afgravning af nedfaldet materiale. Ved indvinding under grundvandsspejlet vil der blive anvendt gravemaskine med lang arm.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

	Indvundne råstoffer sorteres og vaskes på stedet i vaske- og sorteringsanlægget. <u>Efterbehandling</u> Når råstofindvindingen er afsluttet, og området er efterbehandlet, vil landskabet adskille sig markant fra det oprindelige. Området vil blive afgræsset og fremstå som natur med en centralt beliggende sø dannet af grundvand. Søbredden gøres så kort som muligt, og der etableres ikke øer, der kan fungere som sikre raste- og ynglesteder for fugle. I en zone på 25 meter fra vejmatriklerne, 10 meter fra højspændingsmasterne og i en zone på 3 meter fra skel, levende hegn og fredskov vil det oprindelige terræn fremstå uændret, når råstofindvindingen er afsluttet. I bunden af råstofgraven, ca. 20 meter under det oprindelige og omgivende terræn, vil der ligge en sø på højst 5,8 ha. Søen vil være omgivet af skrænter med en hældning på 1:3. Det betyder, at skrænterne ned mod søen bliver ca. 60 meter brede, svarende til den nuværende vestlige skrænt i råstofgraven. Den sø, der opstår som resultat af råstofindvinding, med naturlig vegetation på skrænterne samt bevoksning af pil langs søens brinker, vil bidrage til større landskabsvariation og øget naturværdi. Projektet indebærer, at der i en zone fra 2 meter over højeste vandstand og ned under vandspejlet etableres skråninger med en hældning på 1:4. Denne hældning på 1:4 vil være gennemgående både på land og under vand, se Figur 1

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

Figur 1: Principskitse for efterbehandling.

Arealet efterbehandles til lysåben, næringsfattig natur med en grundvandsfødt sø, uden efterfølgende brug af gødning og pesticider. Mulden forventes solgt og indgår derfor ikke i retableringen). Muldlaget bibeholdes dog på de partier, hvor det oprindelige terræn skal bevares uændret.

Sikkerhedszonen langs søen beplantes med pil som et målrettet forvaltningstiltag. Beplantningen skal gøre søen mindre attraktiv for både badende og store fuglearter og samtidig styrke biodiversiteten.

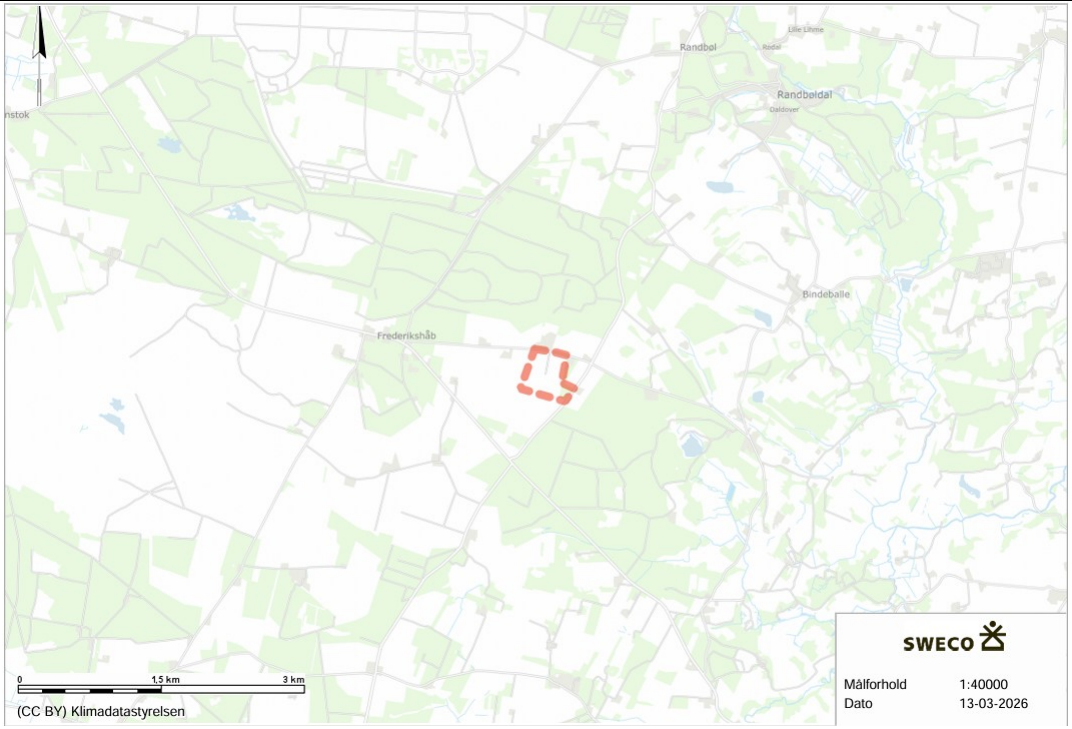
Resten af området beplantes ikke med træer eller buske, og der udsås hverken græs eller andre frø. Her får de plantearter, der naturligt indfinder sig, lov til at udvikle sig.

En efterbehandlingsplan med vejledende fremtidige højdekurver og sø er vedlagt som bilag 8. Efterbehandlingens nye landskab med sø vil afhænge af råstofressourcens udbredelse og mægtighed. Men vil:

- sikrer en bedst mulig udnyttelse af råstofressourcen
- understøtter en høj biodiversitet

	• giver dyr og mennesker, der kommer ud i vandet, gode muligheder for at komme op igen • reducere søens attraktivitet for større fugle og dermed begrænser den potentielle risiko for bird strikes. Det ansøgte projekt skal miljøscreenes efter miljøvurderingslovens § 21, da projektet er omfattet af lovens bilag 2, punkt: 6. 2a: råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1, 7. 1d: Nyplantning og rydning af skov med henblik på omlægning til anden arealudnyttelse, bilag 2, 8. 10 m: Arbejder i forbindelse med indvinding af grundvand og kunstig tilførsel af grundvand, som ikke er omfattet af bilag 1 og 9. 13a: Ændringer eller udvidelser af projekter i bilag 1 eller nærværende bilag, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet (ændring eller udvidelse, som ikke er omfattet af bilag 1). Projektet eller dele af projektet er ikke omfattet af BREF-dokumenter, BAT-konklusioner, standardvilkår eller en branchebekendtgørelse.
10. Bygherre – navn, adresse, mail og telefonnummer	Henning Have A/S - att.: Carl Martin Holm CVR-nr.: 10127661 Engvej 13a 6600 Vejen E-mail: cmh@hhave.dk Tlf.nr.: 6162 2308
11. Bygherres kontaktperson, mail og telefonnummer	Sweco Danmark A/S - att.: Helene Clausen CVR-nr.: 48233511 Willemoesgade 13k 8200 Aarhus N E-mail: helene.clausen@sweco.dk Tlf.nr.: 4282 1305
12. Projektets placering og arealbehov i ha	Springbjergvej 16, 7183 Randbøldal Matr.nr. 10a og 10k Frederikshåb, Randbøl. Projektområdet udgør i alt 19 ha for både eksisterende og fremtidige aktiviteter, hvoraf 15 ha allerede indvindes i dag i henhold til den gældende tilladelse.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

13. Oversigtskort	 *Figur 2: Oversigtskort. Det ansøgte råstofområde er markeret med orange. Området ligger ved Frederikshåb, ca. 3 km sydvest for Randbøldal, midt mellem Billund og Egtved.*

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

Figur 3. Projektområdet er markeret med orange.

14. Projektets behov for råstoffer – type og mængde i anlægs- og driftsfasen	Der er ikke en egentlig anlægsperiode, da der er tale om råstofindvinding ved udvidelse af en eksisterende råstofgrav. Anlægsperioden omfatter derfor kun etablering af yderligere støjvolde, hvorefter driften også kan påbegyndes i den nye del af råstofgraven. Nedenstående oplysninger vedrører således råstofgravens driftsfase, som er den periode, hvor der sker indvinding i det ansøgte råstofgraveområde. Der forventes et forbrug på 100.000 liter dieselolie som drivmiddel til transport og oparbejdningsanlæg, 200 liter motorolie og 100 liter hydraulikolie. Projektet omfatter indvinding af råstoffer i form af grus og sand og indebærer derfor ikke i sig selv et råstofforbrug.
15. Projektets behov for vand – kvalitet og mængde i anlægsfasen og driftsfasen	I forbindelse med vask af råstoffer i grusgraven forventes et vandforbrug ved 275.000 m^3 produceret materiale at være 100 m^3 i timen 1.000 m^3 i døgnet. Vandet forsynes fra én af to eksisterende afvandingssøer i graven. Vaskevandet opsamles efter grusvask og pumpes til den ene afvandingssø, hvorfra det ledes via et grus-/sandfilter til den anden afvandingssø. Herfra genanvendes vandet igen til grusvask. Ved denne procedure sker der ingen eller kun meget lokal og midlertidig grundvandssænkning, idet vandet udledes igen til nedsivningsbassinet kort efter indvindingen. Der fjernes således ikke vand fra grundvandsmagasinet ved denne procedure. Hver afvandingssø har et vandspejl på ca. 1.200 m^2. Der anvendes desuden vand til støvbekæmpelse.
16. Mængden og typen af affald som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Der vil i løbet af et år opstå affald bestående af ca. 200 liter spildolie samt 500 kg øvrigt affald, herunder mindre mængder husholdningsaffald fra skurvognen. H. Have henter selv affaldet og bortskaffer det efter gældende regler (jf. Vejle Kommunes regulativ for erhvervsaffald). Olieaffald afhentes af et godkendt firma. Andet uspecificeret, ikke-farligt affald til bortskaffelse udgør ca. 500 kg/år, f.eks. metalskrot i forbindelse med reparation af sorteringsanlæg.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

17. Mængden og typen af spildevand som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Der udledes ikke spildevand til renseanlæg via afløb fra pladsen eller ved direkte udløb til vandområder. Der er en samletank til sanitært spildevand fra mandskabsvognen. Tanken er nedgravet og tømmes efter behov af en slamsuger, som transporterer spildevandet til et renseanlæg. Samletank er fra Scanpipe Septiclean 5000 liter, den er nedgravet, og den tømmes efter behov. Link til data om samletanken: SeptiClean samletank 5.000 l, forstærket Regnvand ledes til graveområdets afvandingssø eller nedsiver i terrænet. Vaskevand fra grusvask nedsives i afvandingssøen eller genanvendes til grusvask, efter at det har passeret et grus-/sandfilter. Søen til nedsivning er på ca. 1.200 m^2 og ligger i tilknytning til søen til indvinding.			
Kriterium	**Ja**	**Bør undersøges**	**Nej**	**Bemærkninger**
18. Er der andre ejere end bygherre?	Ja			Matr.nr. 10a Frederikshåb, Randbøl: Ole Enggaard Pedersen Springbjergvej 16, 7183 Randbøl tlf. nr. 22100210, e-mail: ole@amhedegaard.dk Matr.nr. 10k Frederikshåb, Randbøl: Jørgen Arquino Enggaard Springbjergvej 15, 7183 Randbøl, tlf. nr. 22100215, e-mail: je@smuk-beton.dk Lodsejerne har begge underskrevet den indsendte råstofansøgning og dermed også den tilhørende grave- og efterbehandlingsplan.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

19. Er der andre projekter eller aktiviteter i område, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (kumulative forhold)			Nej	Der er ikke andre råstofgrave tæt på det ansøgte område. Den nærmeste råstofgrav ligger ca. 1,8 km nord for projektområdet. Arealet er graveområde udlagt i regionens Råstofplan 2020, og en del af et større interesseområde udlagt i regionens Råstofplan 2020. På hjemmesiden dma.mst.dk, hvor virksomheder omfattet af miljøtilsyn efter miljøbeskyttelsesloven og husdyrbrugloven er registreret, har regionen søgt efter virksomheder med ensartede driftsformer eller andre kumulative forhold. Der er ikke fundet virksomheder, der modtager miljøtilsyn inden for en afstand af 1,5 km. De pågældende virksomheder vurderes derfor ikke at give anledning til kumulative effekter sammen med råstofindvindingen. Projektet omfatter råstofindvinding i et landbrugsområde, og der kan forekomme kumulation med almindelig landbrugsdrift, som kan medføre periodevis støj, støv og trafik med tunge landbrugsmaskiner. Dette vurderes ikke at medføre væsentlige kumulative påvirkninger. Påvirkningerne fra både landbrugsdrift og råstofindvinding er kendte, midlertidige og ikke-komplekse.
20. Forudsætter projektet etablering af yderligere vandforsyningskapacitet			Nej	Der anvendes vand fra råstofgravens afvandingssø til grusvask. Derudover anvendes en begrænset mængde vand til støvbekæmpelse i tørre perioder. Den tidligere etablerede boring til vandindvinding er sløjfet i 2025. Forsyningen til skurvognen er allerede etableret.
21. Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger?			Nej	Forhold vedrørende affald og spildevand er beskrevet under punkterne 8 og 9 i screeningsskemaet. Bortskaffelse af affald og spildevand sker i overensstemmelse med gældende ordninger og lovgivning.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

22. Overskrides de vejledende grænseværdier for støj?			Nej	Støjen er beregnet i seks forskellige referencepunkter som repræsenterer de mest støjbelastede naboer, samt ved et stilleområde ved Randbøl Hede og Frederikshåb plantage, støjredegørelsen ses i bilag 5. I beregningerne er følgende støjkilder anvendt: • Gummihjulslæsser, Lw = 105,6 dB(A), Lmax = 115,6 dB. Gummihjulslæsseren kører med 100 % drift i dagperioden med undtagelse af 1 time mellem kl. 11.00–12.00, hvor gummihjulslæsseren ikke driftes. I natperioden kan gummihjulslæsseren drifte i maksimalt 6 minutter pr. halve time. • Lastvogn kørsel, Lw = 59,2 dB(A)/m, Lmax = 105,0 dB. Kørsel med lastvogn inkluderer kørsel ind og ud af grusgraven. Der ankommer 10 lastvogne i timen i dagperioden. I natperioden må der maksimalt køre 2 lastvogne pr. halve time. • Lastvogn i tomgang, Lw = 91,0 dB(A). Der er regnet med at lastvognen holder i tomgang i to minutter mens den læsses. For ti lastvogne i timen bliver det i alt 20 minutters tomgang i timen. • Læsning af lastvogn, Lw = 104,7 dB(A), Lmax = 117,0 dB. Der er regnet med at det tager 1 minut at læsse lastvognen. For 10 lastvogne i timen bliver det 10 minutter med læsning i timen. • Gravemaskine, Lw = 105,0 dB(A), Lmax = 115,0 dB. Gummihjulslæsseren kører med 100 % drift i dagperioden med undtagelse af 1 time mellem kl. 11.00–12.00, hvor gummihjulslæsseren ikke driftes. Gravemaskinen driftes ikke i natperioden • Vaskeanlæg, Lw = 111,8 dB(A), Lmax = 121,8 dB. Vaskeanlægget regnes med at være i 100 % drift fra kl. 07.00–18.00.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

- Sorteringsanlæg, Lw = 111,8 dB(A), Lmax = 121,8 dB. Sorteringsanlægget regnes med at være i 100 % drift fra kl. 07.00 18.00.

Støjbelastningen er beregnet i de / den mest støjbelastede position ved naboerne. De udvalgte referencepositioner fremgår af Tabel 1.

Tabel 1: Resultater for beregning af støjbelastning i de 8 referencepunkter (i alt 13 punkter)

Referencepunkt Navn	Grænse, Dag dB(A)	Grænse, Nat dB(A)	Støj-belastning Dag B(A)	Støj-belastning Nat dB(A)	Over-skridelse Dag dB	Over-skridelse Nat dB
R1 – Springbjergvej 21	55	40	38,7	27,6	-	-
R2A – Springbjergvej 23	55	40	39,4	28,3	-	-
R2B – Springbjergvej 23, 1. sal	55	40	41,2	31,7	-	-
R3A – Springbjergvej 18	55	40	44,0	28,5	-	-
R3B – Springbjergvej 18, 1. sal	55	40	50,8	37,1	-	-
R4A – Springbjergvej 16	55	40	42,6	30,4	-	-
R4B – Springbjergvej 16, 1. sal	55	40	52,4	37,3	-	-
R5A – Springbjergvej 15	55	40	44,7	32,0	-	-
R5B – Springbjergvej 15, 1. sal	55	40	53,9	39,7	-	-
R6A – Springbjergvej 12	55	40	48,4	31,2	-	-
R6B – Springbjergvej 12, 1. sal	55	40	49,8	34,5	-	-
R7 – Hærvejen 18	55	40	40,2	31,3	-	-
R8 – Stilleområde	31	23	20,3	8,5	-	-

Tabel 2: Maksimale niveauer

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

Referencepunkt Navn	Grænse, Dag dB(A)	Grænse, Nat dB(A)	Maksimal-niveau Dag B(A)	Maksimal-niveau Nat dB(A)	Over-skridelse Dag dB	Over-skridelse Nat dB
R1 – Springbjergvej 21	-	55	-	39,2	-	-
R2A – Springbjergvej 23	-	55	-	40,3	-	-
R2B – Springbjergvej 23, 1. sal	-	55	-	45,2	-	-
R3A – Springbjergvej 18	-	55	-	42,6	-	-
R3B – Springbjergvej 18, 1. sal	-	55	-	51,5	-	-
R4A – Springbjergvej 16	-	55	-	42,6	-	-
R4B – Springbjergvej 16, 1. sal	-	55	-	52,0	-	-
R5A – Springbjergvej 15	-	55	-	43,6	-	-
R5B – Springbjergvej 15, 1. sal	-	55	-	54,0	-	-
R6A – Springbjergvej 12	-	55	-	48,4	-	-
R6B – Springbjergvej 12, 1. sal	-	55	-	48,5	-	-
R7 – Hærvejen 18	-	55	-	48,3	-	-
R8 – Stilleområde	41	33	26,2	22,9	-	-

Enkeltboliger i landzone

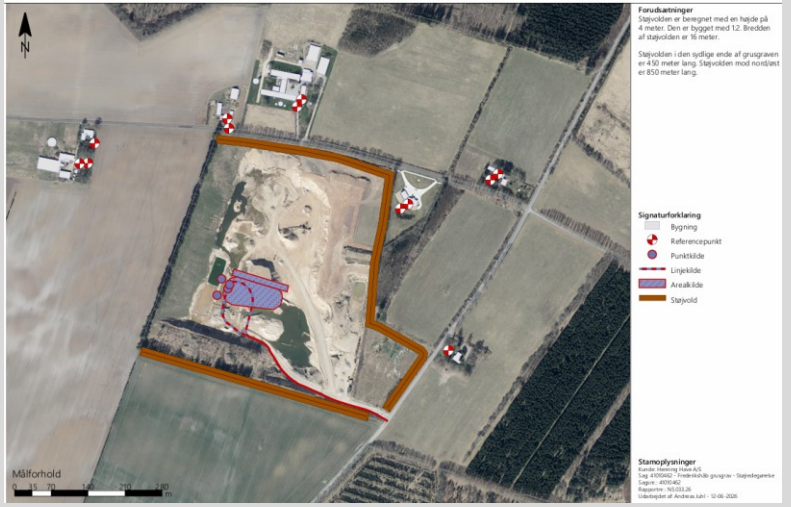
Selvom projektarealet er placeret i landzone (områdetype 8) vurderer regionen, fordi placeringen af indvindingsvirksomheden – i modsætning til mange andre virksomhedstyper – naturligt er knyttet til på forhånd givne geologiske forhold, at virksomhedens støjgrænser i den konkrete sag og efter gældende praksis skal tage udgangspunkt i de vejledende støjgrænser i tabel 1, områdetype 3 (områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse) i forhold til enkeltboliger i landzone, i afsnit 2.2.3 i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, Ekstern støj fra virksomheder.

Det fremgår af støjredegørelsen i bilag 5, at støjgrænserne ved enkeltboligerne og på udearealerne – op til 15 meter fra beboelserne i landzone – er overholdt i dagtimerne ved drift i grusgraven på hverdage kl. 07.00–18.00 og lørdage kl. 07.00–14.00.

Yderligere fremgår det af støjredegørelse, at både den samlede støjbelastning om natten og den maksimale støjværdi om natten overholder støjgrænserne ved enkeltboligerne og på udearealerne – op til 15 meter fra beboelserne i landzone. Den natlige

				støjbelastning stammer fra udlevering og læsning, herunder kørsel i projektområdet, i tidsrummet mandag til fredag kl. 06.00–07.00. For at kunne overholde støjgrænserne bliver opsat støjvolde (Figur 4). Støjvolden er beregnet med en højde på 4 meter og en bredde på 12 meter. Det er vurderet, at der i kortvarige perioder vil forekomme støjniveauer over de vejledende grænseværdier ved naboejendommene. Overskridelserne vil ske i forbindelse med afrømning af muld, etablering af støjvolde samt ved fjernelse af støjvolde som led i efterbehandlingen af arealet efter afsluttet råstofindvinding. Afrømningsfasen er kortvarig (typisk omkring 4 uger), og støjen i denne periode kan ikke afhjælpes, da afrømningen er nødvendig for at etablere støjvolde og dermed muliggøre efterfølgende indvinding under terræn. Arbejdet kan ikke flyttes, da råstofindvindingen er stedbunden. Gummigeden anvendes til anlægsarbejder, afrømning af muld samt anlæg og senere fjernelse af støjvolde. Regionen vurderer, at støjen fra anlægs- og efterbehandlingsarbejdet, henset til arbejdets midlertidige karakter og begrænsede varighed, ikke er væsentlig. Afvejningen foretages efter miljøvurderingsloven samt efter råstoflovens § 3, hvor samfundets behov for råstoffer som udgangspunkt vægtes højere end relativt kortvarige overskridelser af de vejledende støjgrænser. Øvrige støjgener begrænses ved hjælp af terrænet, støjvolde, afstand til naboer og tilpassede driftstider.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

Figur 4: Kortet viser placeringen af støjvoldene i forhold til naboejendomme og støjkilderne.

<u>Andre støjfølsomme områder</u>

Støjredegørelsen viser, at der ikke forekommer overskridelser af de vejledende grænseværdier eller af de grænseværdier, der gælder for stilleområdet ved Randbøl Hede, som ligger ca. 1,7 km sydøst for grusgraven.

På baggrund af den store afstand til nærmeste boligområde vurderer regionen, at der ikke er boligområder, som vil blive påvirket af støj fra råstofgraven.

Regionen vurderer samlet set, at det ansøgte projekt ikke indebærer risiko for væsentlige støjgener for omgivelserne.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

23. Vil anlægget give anledning til vibrationsgener?			Nej	Erfaringsmæssigt bør der være en afstand på mindst 25 meter til grundmurede bygninger for at undgå vibrationsgener ved råstofindvinding. Tungt materiel kan ved forbikørsel i afstande under ca. 25–50 meter give anledning til generende vibrationer i bygninger. Af ansøgningsmaterialet fremgår det, at der ikke graves nærmere end 25 meter fra de grundmurede bygninger, og at det afrømmede muldlag og overjord oplægges i volde langs kanten af graveområdet med en bredde på 12 meter. På den baggrund vurderes det, at en bolig vil kunne ligge inden for en afstand af 50 meter til områder, hvor der er tungt materiel i råstofgraven. Beboelsen på ejendommen Springbjergvej 18, 7183 Randbøldal, er i den forbindelse relevant. Luftfoto fra 2024 viser imidlertid, at den del af råstofgraven, som ligger tættest på denne ejendom, er færdiggravet. På den baggrund vurderer Region Syddanmark, at afstanden fra beboelsen på Springbjergvej 18 til de områder, hvor der vil være tungt materiel i råstofgraven, vil overstige 50 meter. Samlet vurderes det derfor, at projektet ikke vil give anledning til vibrationsgener ved de omkringliggende beboelsesejendomme.
24. Vil anlægget give anledning til støvgener?			Nej	Der anvendes vand til støvbekæmpelse, så væsentlige støvgener undgås. Det ansøgte område er beliggende i det åbne land, og der vurderes ikke at være risiko for luftforurening som følge af den ansøgte aktivitet.
25. Vil anlægget give anledning til lugtgener?			Nej	Der er ingen aktiviteter, der medfører lugtgener.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

26. Vil anlægget give anledning til lysgener?			Nej	Belysning fra projektører, køretøjer m.v., der anvendes i forbindelse med indvindingen, vil være placeret nede i råstofgraven, dvs. under terræn, og vil derfor ikke medføre gener for naboerne i hverken anlægs- eller driftsfasen. Belysningen vil være slukket uden for råstofgraveområdets åbningstid, som fortsætter uændret. I den efterbehandlede fase er der ingen belysning.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

27. Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld?			Nej	Råstofindvinding er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen. I forbindelse med driften af maskinerne vil der være en mindre risiko for uheld eller spild af olie fra maskinerne. Det bør naturligvis sikres, at maskiner som anvendes i graven, er i god vedligeholdelsestilstand og efterses jævnligt. Brændstoftanke skal sikres mod påkørsel og være dobbeltvæggede samt stå på spildbakke. Der stilles i råstofgravetilladelser normalt vilkår, som sikrer dette og beskriver handling ved uheld med hydraulikolie, diesel eller andet, således at risiko for forurening ved uheld minimeres. Det forventes, at almindelig praksis for sikkerhed ved gravearbejde overholdes. Råstofgraveområdet ligger 8 km fra Billund Lufthavn. Gravning under grundvandsspejlet og efterbehandling af området til en permanent sø kan tiltrække fugle og dermed øge risikoen for kollisioner mellem fugle og fly (bird strikes). Her er det især større fugle som gæs og svaner, der kan give anledning til bekymring, da de foretrækker lavvandede områder med en dybde på under ca. 75 cm. Indvinderen har derfor været i dialog med Billund Lufthavn, Region Syddanmark og Vejle Kommune. På baggrund af dialogen ønskes området efterbehandlet som en dyb sø med stejle brinker, uden øer, med så kort en søbred som muligt og med en ensartet, smal bredzone med pilekrat. Udformningen begrænser de lavvandede områder og gør søen mindre attraktiv for større fugle. Dermed mindskes risikoen for bird strikes.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

				Projektet indebærer, at der i en zone på 2 meter over højeste vandstand og under vand etableres skråninger med en hældning på 1:4. Denne hældning på 1:4 vil være gennemgående for både land- og vand siden. Da alt opgravet materiale afsættes kommercielt, føres der ikke materiale tilbage i søen. Søbunden vil derfor være relativt fast og bestå af intakte in situ-aflejringer af sand og grus. Kombinationen af hældningsforholderne og den faste bund sikrer, at dyr og mennesker, der kommer ud i vandet, har gode muligheder for at komme op igen. Brugen af søbredden vil være begrænset, fordi sikkerhedszonen langs søen beplantes med pil. Det gør søbredden mindre attraktiv til badning og fiskeri. Området vil desuden blive afgrænsset og være lukket for offentligheden. Søen skal ikke benyttes som badesø, og der etableres ikke broer eller andre anlæg i søen. Lodsejer og indvinder er indstillet på, at det tinglyses, at hele arealet indhegnes, og at der stedse skal være græsning på arealet, så der ikke er offentlig adgang. Lodsejer og indvinder er ligeledes indstillet på, at tinglysningen rummer krav om, at kommunen kan overtage græsningsretten inden for det ansøgte areal, hvis græsningspligten tilsidesættes. Dette sker af sikkerhedsmæssige årsager, da søen af hensyn til flysikkerheden skal have relativt stejle brinker og derfor ikke er egnet til badning. At området lukkes for offentligheden, og brinkerne beplantes med pil, vil sammen med bundforholdene reducere risikoen for drukneulykker markant.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

28. Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening?			Nej	Drift af maskiner og kørsel med lastbiler giver anledning til luftforurening, der kan påvirke menneskers sundhed ved udledning af NOx og partikler. Emissioner fra råstofindvindingen spredes og opblandes hurtigt med ren luft, da området er åbent og placeret i det åbne land. Det vurderes, at råstofindvindingen ikke vil medføre væsentlig påvirkning af luftkvaliteten.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

29. Vil projektet udgøre en risiko for vandforurening (grundvand og overfladevand)?			Nej	<u>Drikkevandsinteresser</u> Langt størstedelen af projektarealet ligger inden for OSD (Område med Særlige Drikkevandsinteresser) og NFI (Nitratfølsomt Indvindingsområde). Området er desuden udpeget som IO (Indsatsområde), fordi det er særligt følsomt over for nitrat. En mindre del af arealet mod nord ligger i OD (Område med Drikkevandsinteresser). Projektarealet befinder sig uden for indvindingsoplandet til almene vandværker. Muldlaget og en stor del af den umættede zone (fra terræn til grundvandsspejlet) fjernes. Det betyder, at miljøfremmede stoffer hurtigere kan nå grundvandet, hvis der sker uheld med gravemaskiner eller andre køretøjer/udstyr i graven. Muldlaget – det øverste, humus- og muldrige jordlag – fungerer som et biologisk filter, der kan tilbageholde og nedbryde mange typer forurening. Processens hastighed og effektivitet varierer dog markant afhængigt af forureningstypen. Råstofindvinding vil under normal drift ingen påvirkning have på OSD, NFI eller IO. Inden for en radius på 200 meter fra projektarealet findes tre private drikkevandsboringer og fire markvandingsboringer. Der er enkelte boringer til markvanding i nærområdet: • Ca. 75 m mod nord anlæg id 74595 med tilladelse 25.000 m3/år • Ca. 100 m mod nord anlæg id 74598 med tilladelse 18.000 m3/år • Ca. 75 m mod øst anlæg id 74548 med tilladelse 9.000 m3/år • Ca. 300 m mod vest anlæg id 74611 med tilladelse 30.000 m3/år • Nærmeste almen vandforsyning er i 3.500 m afstand (DGU nr. 115. 1411 og DGU nr. 115.1658)

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

				Grundvandsmagasinet i området er stort og har frie trykforhold. Grundvandsspejlet indikeret på potentialekort1 for området viser grundvandsspejl i ca. kote +54-57 m. (dybde under terræn ca. 16-20m). Umiddelbart vurderes, at der ikke findes "terrænnært grundvand" i området. Der kan dog være en sæson og års variation på det primære grundvandsspejl. Vandspejlet kan påvirkes lokalt under gravning og fjernelse af materialer, men vil i de inaktive perioder genskabe sig selv til samme niveau som før gravningen. Det primære grundvandsspejl kan dog, uafhængigt af aktiviteterne i råstofgraven, variere med flere meter som følge af sæson- og årsvariationer. En analyse af påvirkning af grundvandsspejlet for en råstofgrav ved Ll. Hjøllund foretaget i 2022 og 2023 har vist (Region Midtjylland – Råstoffer, 2023, udført af Sweco): 30. Råstofindvindingen har vist en påvirkning på grundvandsspejlet nær gravefronten. Påvirkningen er aftagende med afstanden. 31. Foreløbige vurderinger fra en lignende råstofgrav med glaciale sand/grus aflejringer med frie trykforhold har vist at påvirkningen i grundvandsmagasinet kan ses i en afstand på op til 50-70 m fra råstofsøens udbredelse. Påvirkningen er lille, formentlig under 20 mm, hvilket blandt andet skyldes råstofsøens størrelse og virkning som buffer. 32. De naturlige udsving i grundvandsspejl i grundvandsmagasinet over det enkelte år og i forskellige år er betydeligt mere dominerende end variationen, som kan tilskrives råstofindvinding under grundvandsspejlet.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

				Det vurderes, at forholdende ved Ll. Hjøllund kan overføres til råstofgraven ved Randbøldal. Den naturlige fluktuation af grundvandsspejlet i indvindingsboringerne vurderes at overstige en evt. påvirkning fra råstofindvinding og/eller indvinding af vand til grusvask. Derfor vurderes påvirkningen af indvindingsboringerne at være ubetydelig. På baggrund af de hydrologiske forhold og afstanden mellem projektområdet og boringerne vurderes det, at projektet ikke vil have nogen indvirkning på vandstanden i boringerne. <u>Jordforurening</u> Projektet er ikke placeret i et område med registreret jordforurening. Nærmeste forureningskortlagte V2-område ligger mod sydøst, lidt mere end 2,5 km væk, og nedstrøms projektområdet. Nærmeste V1-kortlagte areal ligger ca. 120 meter mod nord, og der er ikke andre V1-kortlagte arealer, som vil kunne blive påvirket af projektet. Regionen (afd. Vand og Jord) vurderer, at råstofindvindingen og gravning under grundvandsspejlet på matr. 10a, 10e og 10k, Frederikshåb, Randbøl, i Vejle Kommune ikke vil påvirke eller mobilisere en eventuel olieforurening fra den kortlagte lokalitet (lok. nr. 630-81474). Lokaliteten er kortlagt på baggrund af oplysninger om benzin- og dieselolietanke på ejendommen, og en eventuel forurening herfra til grundvandet vil følge grundvandets strømningsretning mod øst og altså ikke i retning mod graveområdet, som ligger syd for lokaliteten.

				På grund af afstanden på ca. 100 meter til det kortlagte areal og grundvandets strømningsretning vurderer regionen, at råstofgravning under grundvandsspejlet ikke vil påvirke en eventuel forurening på lokaliteten. Samlet vurderes det, at de registrerede jordforureninger ikke vil blive påvirket af projektet. Vurderingen er truffet hovedsageligt på baggrund af grundvandets strømningsretning og afstanden mellem de registrerede jordforureninger og projektområdet. Der søges ikke om § 52-tilladelse til modtagelse af jord til råstofgraven. Der gælder et generelt forbud om, at der ikke må tilføres jord til aktive eller ikke-aktive råstofgrave, jf. § 52 i jordforureningsloven. De generelle regler vedrørende opbevaring af brændstof, tankning, affaldshåndtering samt håndtering af eventuelt oliespild i en grusgrav vurderes at minimere risikoen for forurening af grundvandet i forbindelse med driften. Under og efter råstofindvindingen vil der ikke blive brugt gødning eller pesticider på arealerne, som kan udgøre en risiko for forurening af grundvand og overfladevand. På grund af terrænforholdene vil der være fald ind mod graven. Regionen vurderer derfor, at der ikke er risiko for forurening af andre områder med overfladevand, da der ikke sker afledning ud af området. Det vurderes, at det ansøgte, ikke vil medføre risiko for vandforurening, hverken af grundvand eller overfladevand.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

Projektets placering

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
33. Forudsætter projektet ændring af den eksisterende arealanvendelse?	ja			Projektarealet består af en eksisterende aktiv råstofgrav, landbrugsjord i omdrift og en tidligere plantage. Den fremtidige arealanvendelse for projektet vil være råstofgraveområde. Når råstofindvindingen er afsluttet, efterbehandles området til naturområde med sø. Arealanvendelsen ændres derfor både på kort og lang sigt. Projektarealet ligger i et særligt værdifuldt landbrugsområde ifølge Kommuneplan 2025–2037. I de særligt værdifulde landbrugsområder gælder følgende retningslinje i kommuneplanen: ” I områder, der er udpeget som særligt værdifulde landbrugsområder, skal landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser vægtes højt.” Hele arealet indhegnes og skal afgræsses. Landbrugsinteresserne påvirkes derfor ikke, når arealet er efterbehandlet.
34. Forudsætter projektet ændring af en eksisterende lokalplan for området?			Nej	Projektområdet er ikke omfattet af en gældende lokalplan eller et lokalplanforslag.
35. Forudsætter projektet ændring af kommuneplanen?			Nej	Projektområdet er udlagt som råstofgraveområde i Region Syddanmarks Råstofplan 2020. Projektområdet er ikke beliggende i et kommuneplanområde, hvor projektet vil medføre behov for ændringer af kommuneplanen.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

36. Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner?			Nej	Det ansøgte medfører ikke begrænsninger for naboarealerne i den periode, hvor der foregår råstofindvinding. I ansøgningsmaterialet er det angivet, at den planlagte sø bliver 5,8 ha stor, altså større end 3 ha, og dermed kan blive omfattet af en eventuel kommende sø-beskyttelseslinje. Af efterbehandlingsplanen fremgår det dog, at søerne placeres i en sådan afstand fra skel, at det kun er et fåtal af huse, der vil blive omfattet af en eventuel sø-beskyttelseslinje, som udgør en 150 meter bred zone omkring søer. At blive omfattet af en sådan linje kræver ikke ændring af den eksisterende anvendelse, men betyder, at der skal søges dispensation ved ny bebyggelse eller lignende ændringer. Der kan dermed opstå en teoretisk begrænsning. Vejle Kommune vil være myndighed for eventuelle dispensationsansøgninger, hvis det skulle blive aktuelt. På matr.nr. 10a, Frederikshåb, Randbøl, er der tinglyst en servitut om vejret til fordel for matr.nr. 10d, Frederikshåb, Randbøl, hvor der etableres en sø i forbindelse med projektet. Der er imidlertid indsendt en erklæring om aflysning af vejretten (servitutten). Af erklæringen fremgår det, at undertegnede ejere af de to nævnte ejendomme erklærer, at de er enige om, at den tinglyste vejret ophæves og aflyses i sin helhed. TREFOR El-net A/S har en luftledning over en del af råstofgraven og har udtalt, at der normalt gælder, at der inden for en zone på 15 meter fra hver side af yderste leder ikke må arbejdes i over 3 meters højde uden særskilt tilladelse. Der må desuden ikke placeres skure eller andre bygninger direkte under luftledningen, men en p-plads er acceptabel. Derudover skal der holdes så stor afstand til masterne i begge ender af matriklen, at

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				der ikke er risiko for, at de styrter ned i graven, eller at fundamenterne forskubber sig. For råstofgraven giver TREFOR El-net A/S, efter en konkret vurdering, tilladelse til at arbejde i op til 7 meters højde under lederne. Dette skal råstofindvinderen markere med advarselsskiltning, så længe det er relevant, også i forhold til at der naturligvis vil blive udgravet i terrænet. Der er et par mindre områder inden for råstofgraveområdet, som ifølge Kommuneplan 21 for Vejle Kommune er udpeget som risikoområder i forhold til oversvømmelse. Dette vurderes dog ikke at have betydning for udnyttelsen af området til råstofindvinding. Når råstofgraven er i drift, vil der blive etableret støjvolde, som kan ændre vandets frie afstrømning tæt på skel. Da undergrunden består af sand, grus og sten, og grundvandet står dybt i de uafgravede områder, vurderes det, at vandet relativt hurtigt vil nedsive på de uafgravede arealer og ikke medføre ulemper for naboejendomme. I den efterbehandlede fase vil støjvoldene blive fjernet, og terrænet vil blive reguleret med fald ind mod centrum af de afgravede områder.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
37. Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer?			Nej	Afgravning af råstoffer vil ske ned til ca. kote +47 til +42 m DVR90, svarende til den nedre afgrænsning af grundvandsmagasinet. Koten må forventes at variere over arealet. Det betyder, at råstofressourcen udnyttes ned til lerlaget, og at der ikke efterlades en restressource under den efterbehandlede sø.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

38. Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets grundvand?			Nej	Der søges om tilladelse til årlig indvinding af op til 275.000 m^3 sand, grus og sten under grundvandsspejlet samt til vådsortering. Det konkluderes bl.a. i Miljørapport nr. 526, 2000, fra Miljøstyrelsen (1), at råstofindvinding, både over og under grundvandsspejlet, generelt ikke vurderes at udgøre en risiko for grundvandet. Det fremgår bl.a., at råstofindvinding kun medfører en mindre lokal sænkning af grundvandsspejlet omkring råstofgraven, og at selve råstofindvindingen under grundvandsspejlet kun har en begrænset påvirkning af grundvandsstanden og dermed nærliggende vandindvindinger, vandafhængige terrestriske naturtyper, vandløb og søer. Sænkningens størrelse afhænger af den årlige indvindingsmængde af råstoffer samt indvindingsintensiteten. Erfaringer fra mange råstofgrave i Danmark viser, at sænkningen ofte er på få centimeter og har en relativt begrænset udbredelse. Da der søges om råstofindvinding af 275.000 m^3 om året under grundvandsspejlet, vurderes det ansøgte projekt ikke at påvirke grundvandsressourcens kvantitet. En del af det vand, der anvendes i skylleprocessen, vil fordampe, mens resten vil nedsive til grundvandet igen. Den mængde, der fordamper, vurderes at udgøre en ubetydelig andel af den samlede grundvandsdannelse og er derfor ikke væsentlig. Under og efter råstofindvindingsaktiviteterne vil der ikke blive anvendt gødning, pesticider eller andre grundvandsforurenende stoffer på arealerne. Projektet vurderes derfor samlet set ikke at være til hinder for en fremtidig anvendelse af grundvandet i området. Se vedlagte notat om grundvand (bilag 3). (1) Miljøstyrelsens Miljøprojekt nr. 526, 2000: Følgevirkninger af råstofgravning under grundvandsspejlet af Kurt Ambo Nielsen, KAN

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Miljø, samt Johan Claesson og Gunnar Gustafson, Chalmers Tekniska Högskola.
39. Indebærer projektet en mulig påvirkning af sårbare vådområder?			Nej	På baggrund af projektets karakter samt vurderingerne under punkterne 21, 27, 34 og 37 vurderer regionen, at projektet ikke vil påvirke sårbare vådområder. Råstofindvindingen medfører en mindre, lokal sænkning af grundvandsspejlet omkring råstofgraven, og det vurderes, at sænkningstragten hverken væsentligt vil ændre grundvandsstrømmene eller nå frem til sårbare vådområder som vandløb, søer eller moser. Regionen vurderer, at ovennævnte dokumentation viser, at udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ikke påvirkes væsentligt og er i overensstemmelse med følgende forudsætninger for udlægget af graveområdet Frederikshåb i råstofplan 2020: - det inden råstofgravning under grundvandsspejlet dokumenteres, at udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området ikke påvirkes væsentligt.
40. Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?			Nej	Projektet er placeret uden for kystnærhedszonen.
41. Forudsætter projektet rydning af skov?	Ja			Det ansøgte areal rummer ikke skov. Der er for nylig foretaget rydning af skovbevoksning på del af arealet, herunder en mindre plantage med nobilisgraner.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
42. Vil projektet være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker?			Nej	Der er ikke planlagt reservater eller naturparker i eller omkring projektområdet. Projektet udgør ikke en hindring for en eventuel fremtidig etablering af sådanne områder. Efter endt projekt vil arealet blive efterbehandlet med henblik på naturformål.
43. Tænkes projektet placeret i Vadehavsområdet?			Nej	Projektet er placeret uden for Vadehavsområdet.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
44. Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder nationalt?			Nej	<u>§ 3-beskyttet natur</u> Det nærmeste beskyttede område er en § 3-beskyttet sø, som ligger ca. 15 meter fra indvindingsområdet på matr.nr. 10k Frederikshåb, Randbøl. Søen er en havedam, der er etableret med en plastmembran i bunden. Da søens vandspejl og det tilknyttede dyre- og planteliv ikke påvirkes af indvindingen, vurderes der ikke at være nogen negativ effekt. Forageringsmulighederne for eventuelle padder i området bevares i haven og på det tilhørende areal med fredskov. Afstanden til andre § 3-beskyttede naturtyper er over 500 meter fra råstofgraveområdet, og den nærmeste våde § 3-beskyttede naturtype ligger mere end 800 meter væk. Der er desuden ingen vandløb i nærheden af råstofgraveområdet. Afstanden til de våde naturtyper er for stor til, at der kan ske påvirkning som følge af råstofindvinding under grundvandsspejl. Se også vedlagte notat om grundvandsforhold (Bilag 3). Afstanden i luftlinje fra projektområdet til nærmeste fredede område er ca. 1.500 m. Mod vest ligger det fredede område Randbøl Hede. Når efterbehandlingen er afsluttet, kan arealet blive omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det betyder, at der ikke må ske ændringer uden dispensation fra kommunen.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

45. Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder internationalt (Natura 2000)?

Der ligger ingen Natura 2000-områder inden for det ansøgte projektareal eller i dets umiddelbare nærhed.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 1,5 km mod vest, hvor Natura 2000-område N82 Randbøl Hede og klitter i Frederikshåb Plantage er beliggende. Området omfatter både habitatområde nr. 71 og fuglebeskyttelsesområde nr. 46.

Habitatområde H71 og fuglebeskyttelsesområde F46 har følgende udpegningsgrundlag ifølge basisanalysen 2022-2027:

Tabel 3: Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 71		
Naturtyper:	Visse-indlandsklit (2310)	Revling-indlandsklit (2320)
	Græs-indlandsklit (2330)	Søbred med smårter (3130)
	Brunvandet sø (3160)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Hængesæk (7140)
	Tørvelavning (7150)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 46		
Fugle:	Trane (Y)	Tinksmed (Y)
	Natravn (Y)	Hedelærke (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Derudover ligger Natura 2000-område N238, som omfatter habitatområde H238 Egtved Ådal, ca. 2 km mod sydøst. Habitatområde H238 har følgende udpegningsgrundlag ifølge basisanalysen 2022-2027:

Tabel 4: Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 238		
Naturtyper:	Græs-indlandsklit (2330)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på mor med kristtorn (9120)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkege-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Bæklampret (1096)	Odder (1355)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Enebærkrat (5130) er ikke tilstede i habitatområde 238. Den nævnte naturtype gennemgås derfor ikke yderligere.

Vurdering

På baggrund af de hydrologiske forhold og afstanden mellem projektområdet og de nævnte Natura 2000-områder vurderes det, at projektet hverken vil påvirke vandstanden i de våde naturtyper eller på mere generel vis påvirke naturen og dermed udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne, se bilag 3.

Trane

Traner kan godt forekomme i grusgrave, især hvis grusgraven er nedlagt, delvist vandfyldt og har udviklet sig til et vådområde med rørsumpe og uforstyrrede områder. Tranen yngler primært i åbne, uforstyrrede moser, ellesumpe og langs søbredder. En grusgrav med søer, rørskov og spredt vegetation kan derfor fungere som et egnet levested, der minder om en mose.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

				På den baggrund vurderer regionen, at projektet ikke vil påvirke tranen negativt. Natravn Natravnen kan findes i grusgrave, især hvis de er under tilgroning eller ligger i nærheden af dens foretrukne levesteder som heder, nåleskovsplantager eller andre lysåbne arealer. Natravnen yngler på jorden, ofte på tør, sandet bund med spredt bevoksning, hvilket mange grusgrave tilbyder. Natravnen trives dog bedst i åbne og lysåbne fyrreskove med en tør og sandet bund. På den baggrund vurderer regionen, at projektet ikke vil påvirke natravnen negativt. Rødrygget tornskade Grusgrave tilbyder ideelle levevilkår for denne fugl, fordi de er åbne og solrige områder, der ofte har en mosaik af åben jord, spredte buske (som tjørn og slåen) og krat, hvilket er præcis, hvad rødrygget tornskade foretrækker som ynglehabitat. På den baggrund vurderer regionen, at projektet ikke vil påvirke rødrygget tornskade negativt. Tinksmed Tinksmeden er en sjælden yngletrækfugl i Danmark, men ret almindelig som trækgæst fra Skandinavien. Den yngler især på heder med småsøer og moser. Den er regnet som en truet art på den danske rødliste 2019. Tinksmeden ses ved søer i grusgrave under trækket (især i juli-august), hvor de mudrede kanter og lave vandstand giver gode fødesøgningsmuligheder. Som ynglefugl foretrækker tinksmeden

				åbne hedemoser og kær, primært i det vestlige Jylland. Det er sjældent, at den yngler direkte i grusgrave, da de foretrækker mere naturlige vådområder med moser. På den baggrund vurderer regionen, at projektet ikke vil påvirke tinksmeden negativt. Hedelærke Der er ikke kendskab til, at der er observeret hedelærke i grusgraven, men grusgrave tilbyder et åbent, sandet landskab med spredt vegetation og bare pletter, som arten foretrækker. Det svarer til dens naturlige levesteder som heder og sandede lysninger. Grusgraven vil blive retableret til en sø med skrænter uden muld, som efterlades til naturlig indvandring af områdets vegetation. Hedelærken kan forekomme i tilknytning til dyrkede marker, men det er ikke dens primære levested. Regionen vurderer på den baggrund, at grusgraven – både mens den er i drift og i efterbehandlet tilstand – vil tilbyde hedelærken yngle- og rasteområder, som er bedre egnede end de dyrkede marker, der i udgangspunktet udgjorde hovedparten af projektområdet. Odder Artens foretrukne levested er uforstyrrede vandløb og søer med omkringliggende vegetation, der benyttes som yngle- og rasteområder. Det vurderes, at projektet ikke vil påvirke odderens yngle- og rasteområder, da der ikke er egnede levesteder i umiddelbar nærhed af projektarealet. Bæklampret Bæklamprettens foretrukne levested er mindre vandløb, hvor den tilbringer det meste af livet som larve nedgravet i bunden. Det

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				vurderes, at projektet ikke vil påvirke bæklampretten, da der ikke findes egnede levesteder i umiddelbar nærhed af projektområdet. <u>Væsentlighedsvurdering efter habitatbekendtgørelsen:</u> Der er i screeningen foretaget en vurdering af om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke udpegningsgrundlaget i de nærliggende Natura 2000 områder væsentligt efter habitatbekendtgørelsens § 6, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 13. Det vurderes, det at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af bilag IV arter i området, ej heller at der sker beskadigelse af yngle-rasteområder. Desuden vurderes projektet heller ikke at påvirke Natura 2000 områderne eller deres udpegningsgrundlag.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

46. Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV?			Nej	Bilag IV arter: Der er jf. habitatbekendtgørelsens § 10, foretaget en vurdering af, om det an søgte projekt kan skade arter optaget på habitatdirektivets bilag IV. Områdets omgivelser er i januar 2024 gennemgået for mulige levesteder for flagermus i områdets træbevoksninger. Der blev ikke fundet flagermusegnede træer (se bilag 4). Der er heller ikke konstateret levesteder for øvrige bilag IV-arter, fredede arter eller rødlistede arter – hverken inden for det ansøgte udvidelsesområde (ca. 4 ha) eller inden for den eksisterende del af råstofgraven, som er en aktiv råstofgrav (ca. 15 ha). Det nærmeste beskyttede område er en § 3-beskyttet sø, som ligger ca. 15 meter fra indvindingsområdet på matr.nr. 10k Frederikshåb, Randbøl. Da søen ikke ændres og skoven bibeholdes i den tilrettede ansøgning, ændres der ikke på potentielle yngle- og rasteområder for padder, herunder spidssnudet frø og stor vandsalamander. Begge arter kan potentielt forekomme i søen, men da det ansøgte, ikke medfører ændringer af padders levesteder, er det ikke undersøgt. Der er ikke registreringer i eller omkring søen i de tilgængelige databaser (arter.dk og naturbasen.dk), hverken af de nævnte padder eller andre arter. Gravesøerne i selve råstofgraven vurderes ikke at være egnet levested for padder på grund af forstyrrelsen (indvinding/udledning/recirkulering af vaskevand samt vanddybden (ca. 2 m) og de stejle brinker på gravesøerne. Søerne og moserne omkring projektarealet, nævnt under § 3-beskyttet natur, er potentielle raste- og ynglesteder for padder omfattet af habitatdirektivets bilag IV, bl.a. spidssnudet frø og stor vandsalamander. Tilsvarende er heder og overdrev potentielle raste- og ynglesteder for markfirben. Der er ikke registreret arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV inden for selve projektarealet, og

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				arealet vurderes ikke at være et potentielt raste- eller ynglested for sådanne arter, da det består af eksisterende aktiv råstofgrav, landbrugsjord i omdrift og tidligere plantage. Inden for graveområdet eller i nærheden af graveområdet er der ved søgning i naturdatabasen ikke fundet registreringer af bilag IV-arter. Der er registreret spidssnudet frø ca. 1,3 km nordvest for projektarealet og stor vandsalamander ca. 2 km øst for projektarealet. Da det vurderes, at der ikke forekommer bilag IV-arter i projektområdet, og at den beskyttede natur omkring projektarealet ikke påvirkes, vurderes det tilsvarende, at arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV ikke påvirkes.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

47. Forventes området at rumme danske rødlistearter?			Nej	Sjældne og fredede arter: Der er ikke registreret sjældne arter inden for projektarealet. Der er blandt andet registreret natravn, hugorm, ilder, skovfirben, vinbjergsnegl og skovhullæbe omkring projektområdet. Alle arter har levesteder i tørre naturområder, der enten er lysåbne eller knyttet til lysåben skov. Derudover er der registreret sortspætte, bølleblåfugl, engblåfugl, grå slimslør og mange flere arter omkring projektområdet. Den nærmeste rødlistede art er svampen grå slimslør, som i 2020 blev fundet ca. 200 m øst for graveområdet. Det ansøgte areal rummer ikke egnede levesteder for grå slimslør. Arten er ifølge naturbasen.dk "temmelig almindelig på egnede voksesteder i hele landet". Egnede voksesteder er blandede nåleskove, primært med gran. Denne type habitat findes ikke inden for det ansøgte areal, men der er potentielle levesteder i randzonen omkring området, ligesom i de øvrige nåleskove i Randbøl-området. Råstofindvinding nær levesteder for grå slimslør vurderes ikke at påvirke arten og adskiller sig i øvrigt ikke fra de nuværende forhold. Grå slimslør påvirkes derfor ikke af den ansøgte indvinding. Rødlisten er en trusselsvurdering, og for grå slimslør er truslen angivet som ukendt på grund af manglende kortlægning. Levestederne er dog udbredte i Danmark, og arten anses ifølge Naturbasen for at være almindelig, hvilket også afspejles i de mange fund ifølge Dansk Svampeatlas (grå slimslør, Gomphidius glutinosus). Da det vurderes, at der ikke forekommer grå slimslør eller andre sjældne, fredede eller rødlistede arter, og at den beskyttede natur omkring projektarealet ikke påvirkes, vurderes det tilsvarende, at hverken grå slimslør eller andre sjældne, fredede eller rødlistede arter påvirkes af den ansøgte råstofindvinding.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
48. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand allerede er overskredet?			Nej	Området er omfattet af Vandområdeplan 2021-2027. Aktiviteten medfører ikke en væsentlig forringelse af den økologiske, kvantitative eller kemiske tilstand i overfladevandsforekomsterne. På baggrund af projektets karakter samt vurderingerne under punkt 21 og 27 vurderer Regionen, at de miljømålsatte overfladevande ikke påvirkes. Råstofindvindingen medfører en mindre, lokal sænkning af grundvandsspejlet omkring råstofgraven, men det vurderes, at sænkningstragten ikke væsentligt vil ændre grundvandsstrømmene eller nå frem til vandløb eller søer. Projektet påvirker derfor heller ikke områder, hvor der er fastsat miljøkvalitetsnormer for overfladevand.

<table>
<tr>
<td>49. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for grundvand allerede er overskredet?</td>
<td></td>
<td></td>
<td>Nej</td>
<td>
Området er omfattet af Vandområdeplan 2021-2027. Råstofgraveområdet er en del grundvandsforekomsten dkmj_78_ks. Derudover er der både yderligere terrænnære, regionale og dybe grundvandsforekomster.

Terrænnære grundvandsforekomster:
<table>
<tr><th>Grundvandsforekomst</th><th>Terrænnær</th><th>Terrænnær</th></tr>
<tr><td>EU Vandområde</td><td>DK110_dkmj_78_ks</td><td>DK111_dkmj_1090_ks</td></tr>
<tr><td>Navn</td><td>dkmj_78_ks</td><td>dkmj_1090_ks</td></tr>
<tr><td>Areal</td><td>111,8 km2</td><td>179,3 km2</td></tr>
<tr><td>DK modellag</td><td>ks1</td><td>ks4</td></tr>
<tr><td>Kvantitativ tilstand</td><td>God kvantitativ tilstand</td><td>God kvantitativ tilstand</td></tr>
<tr><td>Kemisk tilstand</td><td>Ringe kemisk tilstand</td><td>Ringe kemisk tilstand</td></tr>
<tr><td>Årsag til manglende målopfyldelse</td><td>Pesticider</td><td>Pesticider</td></tr>
</table>

Grundvandsforekomsten, hvori råstofindvindingen skal ske fra, er i god kvantitativ tilstand. Forekomsten er vurderet til at have en udstrækning på ca. 112 km2. Indvinding til grusvask vil ingen påvirkning have på grundvandsforekomstens kvantitative tilstand.

Råstofindvindingen vil medføre, at landbrugsdriften indstilles på udvidelsesarealet, hvilket vil fjerne påvirkningen med pesticider og nitrat. Det vurderes, at råstofindvinding ingen påvirkning vil have på den kvalitative tilstand.

Regionale grundvandsforekomster:
</td>
</tr>
</table>

Grundvandsforekomst	Regional	Regional	Regional
EU Vandområde	DK110_dkmj_992_ks	DK110_dkmj_1058_ps	DK111_dkmj_1049_ps
Navn	dkmj_992_ks	dkmj_1058_ps	dkmj_1049_ps
Areal	723,7 km2	1714,9 km2	331,8 km2
DK modellag	ks3	ps1	ps3
Kvantitativ tilstand	God kvantitativ tilstand	God kvantitativ tilstand	God kvantitativ tilstand
Kemisk tilstand	Ringe kemisk tilstand	God kemisk tilstand	God kemisk tilstand
Årsag til manglende målopfyldelse	Nitrat og pesticider		

Dybe grundvandsforekomster:

Grundvandsforekomst	Dyb	Dyb	Dyb
EU Vandområde	DK111_dkmj_1053_ps	DK108_dkmj_1041_ps	DK111_dkmj_1038_ps
Navn	dkmj_1053_ps	dkmj_1041_ps	dkmj_1038_ps
Areal	470 km2	912 km2	257,5 km2
DK modellag	ps2	ps5	ps6
Kvantitativ tilstand	God kvantitativ tilstand	God kvantitativ tilstand	God kvantitativ tilstand
Kemisk tilstand	God kemisk tilstand	God kemisk tilstand	God kemisk tilstand

På baggrund af projektets karakter samt vurderingerne under pkt. 21 og 27 vurderer regionen, at de miljømålsatte grundvandsmagasiner

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				ikke bliver påvirket. Projektet påvirker derfor heller ikke områder, hvor der er fastsat miljøkvalitetskrav for grundvand.
50. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet?			Nej	Området består af dyrket mark, en aktiv grusgrav og en tidligere plantage. Der henvises til ovenstående afsnit nr. 28, 33 og 34. Det vurderes, at den beskyttede natur og øvrige naturområder omkring projektarealet ikke påvirkes af den ansøgte råstofindvinding.
51. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for boligområder (støj/lys og luft) allerede er overskredet?			Nej	Projektet er placeret i det åbne land. Der ligger ikke et tæt bebygget boligområde i nærheden, og miljøkvalitetsnormerne for boligområder forventes derfor generelt at være overholdt.
52. Tænkes projektet etableret i et tæt befolket område?			Nej	Projektet er beliggende i det åbne land.
53. Kan projektet påvirke historiske landskabstræk?			Nej	Der er sat kryds ved ”nej”. Der er ingen fredninger eller fredede fortidsminder i området eller ved projektområdet. Tæt på graveområdet findes et ikke-fredet fortidsminde, og råstofgraven har udkørsel til Hærvejen. Projektets påvirkning af de kulturelle landskabstræk er beskrevet under punkt 43, og påvirkningen af de æstetiske landskabstræk er beskrevet under punkt 45.

54. Kan projektet påvirke kulturelle landskabstræk?			Nej	Det udlagte råstofgraveområde og det ansøgte areal grænser op til Hærvejen, som er udpeget som værdifuldt kulturmiljø jf. Kommuneplan 2025–2037. I værdifulde kulturmiljøer gælder følgende retningslinje i kommuneplanen: ”Inden for de udpegede kulturmiljøer må der kun planlægges for og udføres aktiviteter inden for byggeri, anlæg, råstofgravning m.v., hvis der tages hensyn til kulturmiljøerne, og det kan godtgøres, at de beskyttelses- og bevaringsmæssige interesser sikres.” Hærvejen er udpeget som kulturhistorisk interesseområde nr. 23 i Vejle Kommunes planmateriale (1). Hærvejen med nærmeste omgivelser betegnes som ”sårbare over for væsentlige nye og dominerende anlæg”, hvilket en grusgrav må anses for at være. (1) Kulturmiljøer i Vejle Kommune. Bilag til Kommuneplan 2021-2033 for Vejle Kommune. December 2021. kulturmiljoeer-i-vejle-kommune.pdf Strækningen ud for det ansøgte areal er et markeret hærvejsforløb. De markerede hærvejsforløb med nærmeste omgivelser er ifølge rapporten sårbare over for væsentlige nye og dominerende anlæg samt ændringer af eksisterende grusbelægninger. Råstofindvindingen foregår ikke inden for det værdifulde kulturmiljø, men medfører øget trafik på Hærvejen. På strækningen ligger cykelruterne "Egtvedpigen" og "Danmarks ubestridt hårdeste cykelrute". Der er dog ingen Hærvejs-cykelruter på netop denne del af Hærvejen. I forhold til færdslen på Hærvejen, som er et vigtigt kulturhistorisk landskabselement, vil der være indblik til graveområdet fra sydøst,

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				og landskabet vil her fremstå væsentligt ændret efter råstofgravningen. Projektets påvirkning af æstetiske landskabstræk er beskrevet under punkt 45 i screeningsskemaet. Her redegøres der for den landskabelige påvirkning, og Region Syddanmark vurderer, at ændringen af landskabet ikke forringer de geologiske, kulturhistoriske eller oplevelsesmæssige værdier i forhold til det nuværende landskab.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
55. Kan projektet påvirke arkæologiske værdier/landskabstræk?			Nej	Arkæologisk forundersøgelse Der er ingen registrerede beskyttede eller fredede områder inden for det ansøgte areal. Der kan forekomme "ikke synlige fortidsminder", der er beskyttet i henhold til museumsloven på arealerne. De ikke synlige fortidsminder er også beskyttet af dansk lovgivning. Findes der spor efter fortidsminder skal gravning i henhold til lovgivningen stoppes, der skal tages kontakt til det lokale museum og der skal tages stilling til eventuelle udgravninger og ændringer i den godkendte graveplan. Vejlemuseerne anbefaler en arkæologisk forundersøgelse af hele arealet, bortset fra de områder, hvor der allerede er gravet grus. Ansøger opfordres til at kontakte Vejlemuseerne på telefon 76 81 31 00 (telefontid: mandag, tirsdag og torsdag kl. 10-12) eller via e-mail på museerne@vejle.dk. I det ansøgte graveområde er der ikke på forhånd kendskab til fortidsminder. Graveområdet er dog beliggende med masser af gravhøje i nærområdet, og Hær vejens nærhed antyder, at der sandsynligvis også kan have været vejspor over graveområdet, da Hærvejen i realiteten de fleste steder nærmere var et bælte af vejspor, hvor man hele tiden skiftede til de mest frem kommelige. At Hærvejen også i nyere tid har haft et vestligere forløb, vides med sikkerhed syd for graveområdet, hvor vejen kendes fra det ældste matrikelkort. Et vestligere forløb antydes også af St. Rygebjerg runestenen, som står 800 meter sydvest for graveområdet i en afstand af godt 300 meter vest for den nuværende Hærvej.

56. Kan projektet påvirke æstetiske landskabstræk?			Nej	Projektområdet ligger i sin helhed inden for et udpeget bevaringsværdigt landskab jf. Kommuneplan 2025-2037. I bevaringsværdige landskaber gælder følgende retningslinje i kommuneplanen: "De bevaringsværdige landskaber skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Hvor byggeri og anlæg tillades, skal det ske ved, at placering, skala, orientering, farvevalg og arkitektur tilpasses det konkrete landskab. Hermed sikres, at landskabets karakter, herunder de geologiske, kulturhistoriske, oplevelsesmæssige værdier, ikke forringes. Ændringer i beplantning, terræn og arealanvendelse inden for bevaringsværdige landskaber skal så vidt muligt tilpasses landskabets karakter. Større byggerier og anlæg uden for de bevaringsværdige landskaber må ikke forringe de visuelle og oplevelsesmæssige værdier i de bevaringsværdige landskaber." Projektområdet ligger i et landskab, som geomorfologisk kan karakteriseres som en hedeslette og et dødislandskab. Området ligger på begge sider af israndslinjen fra den seneste istid. I den østlige ende findes en ca. 4 meter høj randmoræne. I den vestlige del er der tale om et hedeslettelandskab, som er karakteriseret ved at være en flad, sandet slette, der blev skabt af smeltevand fra gletsjere under den sidste istid (Weichsel-istiden). Landskabet opstod foran isranden, hvor store mængder vand strømmede væk fra isen og aflejrede sand og grus.

				Landskabet i den aktive grusgrav er karakteriseret ved at være et dynamisk, menneskeskabt industriområde, der bryder med det omgivende landskabs karakter. Området er præget af dybe huller, stejle skrænter og kunstigt skabte bakker af sand og grus. Landskabet ændrer sig løbende i takt med, at gravemaskiner og dumpere flytter rundt på materialerne. Vurdering Under indvindingen påvirkes landskabet set udefra ved, at der etableres støjvolde på ca. 4 meters højde mod nord, øst og syd. Voldene vil sammen med den eksisterende, slørende beplantning reducere den visuelle påvirkning set fra omgivelserne. Aktiviteten i råstofgraven vil derfor være skjult for omgivelserne, med undtagelse af indkigget fra indkørslen ved Hærvejen. I den efterbehandlede fase, efter at råstofindvindingen er afsluttet, vil der være et landskab, som afviger markant fra det oprindelige. Området vil blive afgræsset og fremstå som natur med en centralt beliggende sø dannet af grundvand. Søbredden gøres så kort som muligt, og der etableres ikke øer, der kan fungere som sikre raste- og ynglesteder for fugle. I en zone på 25 meter fra vejmatriklerne, 10 meter fra højspændingsmasterne og i en zone på 3 meter fra skel, levende hegn og fredskov vil det oprindelige terræn fremstå uændret, når råstofindvindingen er afsluttet. I bunden af råstofgraven, ca. 20 meter under det oprindelige og omgivende terræn, vil der ligge en sø på højst 5,8 ha. Søen vil være omgivet af skrænter med en hældning på 1:3. Det betyder, at skrænterne ned mod søen bliver ca. 60 meter brede, svarende til den nuværende vestlige skrænt i råstofgraven.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Den sø, der opstår som resultat af råstofindvinding, med søbredder og naturlig vegetation på skrænterne samt bevoksning af pil langs søens brinker, vil bidrage til større landskabsvariation og øget naturværdi. Den visuelle påvirkning efter indvindingen vurderes at være neutral, idet projektet ændrer landskabet, men samtidig er tilpasset landskabets karakter med skrænter udlagt til natur ned til en sø. Region Syddanmark vurderer, at ændringen af landskabet ikke forringer de geologiske, kulturhistoriske eller oplevelsesmæssige værdier i forhold til det nuværende landskab. Projektområdet ligger delvis inden for skovbyggelinjen, og byggeri som fx skurvogne og containere kræver dispensation fra kommunen.
57. Kan projektet påvirke geologiske landskabstræk?			Nej	Området er ikke udpeget som område med geologiske landskabstræk.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

Arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

58. Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal	Der søges om indvindingstilladelse til sand, grus og sten på det tilsammen 19 ha store projektareal. Den aktuelle miljøpåvirkning fra selve råstofindvindingen vil være meget lokal, og der forventes kun en begrænset påvirkning uden for indvindingsområdet. Tung trafik til og fra projektområdet kan påvirke omgivelserne. Adgangsvejen er asfalteret det første stykke ind i råstofgraven for at undgå, at materialer slæbes med ud på Hærvejen. Trafikken ledes fra råstofgraven ud på kommunevejen Hærvejen, hvorfra den videreføres til Bøgvadvej, som er en del af det overordnede vejnet. Vejle Kommune har i høringen i forbindelse med ansøgningen om råstofgravetilladelse bemærket, at kommunen overvejer at kræve venstresving forbudt for køretøjer over 3,5 t fra råstofgraven af hensyn til Hærvejens nordlige forløb, og fordi Hærvejen syd for indkørslen er sideudvidet. Indvinder har i sin "Ansøgning om fornyet tilladelse til vejadgang jf. vejloven til Frederikshåb Råstofgrav" oplyst, at der ikke er indvendinger mod et vilkår om venstresving forbudt, da transporterne i forvejen for langt størstedelens vedkommende kører mod syd.
59. Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen	Det ansøgte vil ligge i det åbne land, med 7 ejendomme med beboelser som nabo.

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
60. Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning?			Nej	Der tages hensyn til naboerne ved at etablere støjvolde, overholde de vejledende støjgrænser og følge fastlagte driftstider. Støvgener begrænses ved vanding af veje, materialestakke, anlæg m.m.
61. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige enkeltvis?			Nej	De identificerede påvirkninger beskrevet ovenfor vurderes hver for sig ikke at være væsentlige.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
62. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige samlet?			Nej	De identificerede påvirkninger, der er beskrevet i skemaet ovenfor, forventes heller ikke samlet set at være væsentlige.
63. Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen?			Nej	Påvirkningerne er meget lokale. Se de øvrige punkter i skemaet. Projektområdet ligger i Vejle Kommune. Den nærmeste kommunegrænse er ca. 4 km mod vest til Billund Kommune. Miljøpåvirkningerne fra råstofindvindingen, med undtagelse af trafikken, er tidligere blevet vurderet til at være meget lokale. Der transporteres råstoffer fra råstofgraven til nabokommuner. Antallet af lastbiler vurderes dog at være relativt lavt i forhold til den øvrige trafik på det offentlige vejnet, og transporterne forventes derfor ikke at have en væsentlig miljøpåvirkning i andre kommuner.
64. Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande?			Nej	Påvirkningerne er meget lokale. Se de øvrige punkter i skemaet. Nærmeste landegrænse er ca. 90 km mod syd til Tyskland.
65. Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks			Nej	Den samlede miljøpåvirkning af det konkrete projekt medfører udelukkende velkendte påvirkninger, som er almindelige for denne type projekter, og som kan forudses og beskrives. De afledte effekter er derfor velkendte og gener imødegås.
66. Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen?	Ja			Miljøpåvirkningen fra indvindingen af råstoffer vil ske med stor sandsyn lighed, men vil ikke være væsentlig.
67. Er påvirkningen af miljøet varig?			Nej	Den landskabelige påvirkning vil være varig og ikke reversibel, men vil ikke være væsentlig. Påvirkningen i forhold til støj og støv i forbindelse med råstofindvindingen mv. er en midlertidig påvirkning. Driften af råstofgraven vil ophøre, når den gældende råstoftilladelse udløber om 10 år.

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
68. Er påvirkningen af miljøet hyppig?	Ja			Indvinding og transport af råstoffer vil finde sted dagligt i de tilladte arbejdsperioder, hvor der foretages råstofindvinding på projektarealet. Påvirkningen i forhold til støj og støv er således ikke varig, men hyppig i indvindingsperioden, men vil ikke være væsentlig
69. Er påvirkningen af miljøet irreversibel?	Ja			Indvindingen af råstoffer vil ændre landskabet, da der ikke kan tilføres ren jord til terrænregulering i området. Der vil derfor opstå et landskab, som afviger fra det oprindelige. Det vurderes dog, at denne ændring er acceptabel.
70. Er der andre kumulative forhold?			Nej	Se punkt 11.
71. Er det, jf. ansøgningen, muligt at begrænse indvirkningerne?	Ja			Der vil blive fastsat vilkår i en tilladelse efter råstoflovens § 7 om fastholdelse af det ansøgte. Det vurderes, at det ansøgte, ikke har karakter af afværgetiltag, men er typiske tiltag i forbindelse med etablering og drift af en råstofgrav. Støvgener minimeres med vanding efter behov, og støjgener begrænses med etablering af støjvolde samt driftstider og driftsforhold.

Konklusion

Kriterium	Ja	Nej	Bemærkninger
72. Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det ansøgte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport?		Nej	Det vurderes, at det ansøgte råstofindvindingsprojekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet. Der er heller ikke behov for at undersøge forholdene nærmere, da aktiviteterne er velbeskrevne og kendte. Det vurderes samlet, at det ansøgte projekt, som er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, ikke skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering. Afgørelsen er baseret på en samlet

Sagsbehandler: Håkon Karlsen
E-mail: haka@rsyd.dk
Dato: 10. november 2026
Journal nr.: 26/17488

Kriterium	Ja	Nej	Bemærkninger
			vurdering af ansøgningen, offentlige oplysninger, og almene erfaringer om projektets aktiviteter.

Dato: 10. november 2026 Sagsbehandler: Håkon Karlsen

Bilag 3. Notat om grundvandsforhold

SWECO

2026-03-13

Udfærdiget af: Tore Stamp Kirkeby

Frederikshåb råstofgrav

Notat om grundvandsforhold

Opsummering

Det vurderes, at indvinding under grundvandsspejlet i det ansøgte råstofgraveområde ikke vil få nogen negative konsekvenser for grundvand eller omkringliggende vandområder/beskyttede naturtyper. Der er for langt til våd natur, Natura2000 og andre indvindinger. Vi ser ikke påvirkning af grundvandsspejl over så store afstande.

1 Beskrivelse af lokaliteten

Terrænet på lokaliteten er i kote ca. +73-74 m. Magasintykkelsen ved råstofgraven er i størrelsesordenen 16m (FOHM-model) og består af kvartært sand/grus. DGU boringer i nærområdet viser dog en magasintykkelse på min 20 m ved DGU nr. 124. 1191, ved DGU nr. 124. 87 ca. 26 m og ved DGU nr. 124. 1609 24m glacial smeltevandssand. Magasinet afgrænses nedadtil af moræneler i ca. kote +42-47 m. I februar 2024 er boret to råstofboringer indenfor råstofgraven, B1 og B2. Boringerne er boret til 11 meter under nuværende terræn. Boring B1 træffer moræneler ca. 10,6 m (kote +47,3 m) under nuværende terræn.

Råstofgraven er på del af det ansøgte areal udgravet til ca. kote +58m i dag.

Det primære magasin har frie trykforhold og har stor udbredelse. Grundvandsspejlet indikeret på potentialekort[1] for området viser grundvandsspejl i ca. kote +54-57 m. (dybde under terræn ca. 16-20m).

Umiddelbart vurderes, at der ikke findes "terrænnært grundvand" i området. Der kan dog være en sæson og års variation på det primære grundvandsspejl.

Variationen kan være flere meter, eksempelvis har Region Syd gennemført tilsyn d. 8. oktober 2025, hvor det blev konstateret at der flere steder var vand til stede i graven. Hvilket også kan konstateres på orthofoto fra forår 2025 i store dele af den sydlige del af graven. Figur 1 viser orthofoto for forår 2023 og 2025.

Graven har været aktiv i perioden mellem de to orthofotos. I 2023 var graven tør, til trods for dele af bund relieffet ikke er forandret, altså ikke gravet dybere i de mellemliggende år.

DGU nr. 142. 1609 er pejlet i henholdsvis 2019 og igen i maj 2025. Pejlingerne viser en vandspejlskote som er steget fra kote 58,98 m (8-1-2019) til 61,31 m (8-5-2025). Som det fremgår af Figur 2 virker det til at vandspejlet generelt er steget siden de første registreringer i området. Det målte grundvandsspejl i DGU nr. 142. 1609 i maj 2025 vurderes dog at være meget højt og skyldes

[1] Region Midt, 2011 "Potentialkort for Sydjylland" udstillet på GeoAtlas Live

muligvis nogle meget våde år/perioder, eksempelvis 2023 og 2024, med omkring 1200 mm nedbør i området (Billund og Vejle Kommune)[2].

Det vurderes at minimumsgrundvandsspejlet i området ved råstofgraven er ca. kote +58-59 m i tørre perioder på året og det maksimale grundvandsspejl i ca. kote +61 m i våde sæsoner (vinter/forår) og våde år.

Forår 2023	Forår 2025

Figur 1 Orthofoto for to forskellige år.

Figur 2 DGU-boringer og registrerede vandspejl i kote, m. Tal i parentes viser årstal for pejling.

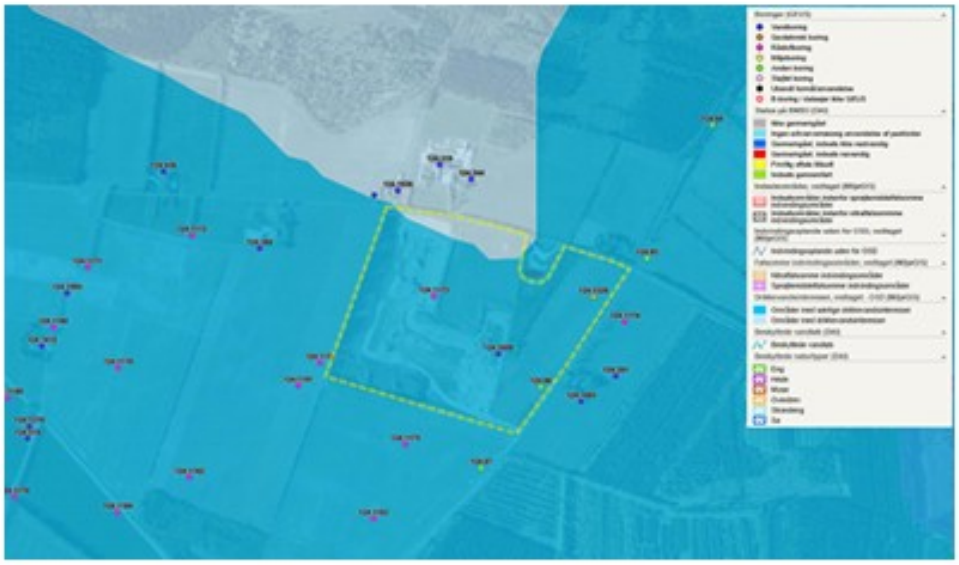
[2] DMI Vejrarkiv, opslag 26-01-2026

2 OSD, NFI, IO og grundvandsforekomster:

Langt størstedelen af råstofgraven ligger indenfor:

- Område med særlige drikkevandsinteresser (OSD)
- Følsomme indvindingsområder (NFI)
- Indsats Område (IO)

En lille del mod nord ligger i OD (Område med drikkevandsinteresser.

Figur 3 Størstedelen af råstofgraveområdet ligger inden for OSD, som er sammenfaldende med NFI og IO (ansøgningsarealet er siden reduceret, så den østlige del ikke er med).

Råstofindvinding vil under normal drift ingen påvirkning have på OSD, NFI eller IO.

Grundvandsmagasinet er stort og har frie trykforhold. Vandspejlet kan påvirkes helt lokalt under gravning og fjernelse af materiale. I ikke aktive timer, vil vandspejl dog reetablere sig. Selve råstofsøen bør udvikles langsomt og med stort areal for at virke som buffer under råstofgravning.

Der fjernes en stor umættet zone (fra terræn til grundvandsspejlet), hvilket vil medføre, at miljøfremmede stoffer hurtigere vil nå grundvandet, hvis der sker uheld med gravemaskine, eller andre køretøjer/udstyr i graven. Den umættede zone i området består dog af sand og grus, hvilket kun har en lille forsinkende effekt, da den effektive porøsitet er stor. Der vil derfor ikke være væsentlig forskel fra før råstofgravning til nuværende indvinding og til den ansøgte indvinding under grundvandsspejl.

Det bør naturligvis sikres, at maskiner som anvendes i graven, er i god vedligeholdelsestilstand og efterses jævnligt. Brændstoftanke skal sikres mod påkørsel og være dobbeltvæggede samt stå på spildbakke. Der stilles i råstofgravetilladelser normalt vilkår, som sikrer dette og beskriver handling ved

uheld med hydraulikolie, diesel eller andet, således at risiko for forurening ved uheld minimeres.

3 Vandområdeplan 2021-2027

Råstofgraveområdet er en del grundvandsforekomsten dkmj_78_ks. Derudover er der både yderligere terrænnære, regionale og dybe grundvandsforekomster.

Terrænnære grundvandsforekomster:

Grundvandsforekomst	Terrænnær	Terrænnær
EU Vandområde	DK110_dkmj_78_ks	DK111_dkmj_1090_ks
Navn	dkmj_78_ks	dkmj_1090_ks
Areal	111,8 km2	179,3 km2
DK modellag	ks1	ks4
Kvantitativ tilstand	God kvantitativ tilstand	God kvantitativ tilstand
Kemisk tilstand	Ringe kemisk tilstand	Ringe kemisk tilstand
Årsag til manglende målopfyldelse	Pesticider	Pesticider

Grundvandsforekomsten, hvori råstofindvindingen skal ske fra, er i god kvantitativ tilstand. Forekomsten er vurderet til at have en udstrækning på ca. 112 km². Indvinding til grusvask vil ingen påvirkning have på grundvandsforekomstens kvantitative tilstand.

Råstofindvindingen vil medføre, at landbrugsdriften indstilles på udvidelsesarealet, hvilket vil fjerne påvirkningen med pesticider og nitrat. Det vurderes, at råstofindvinding ingen påvirkning vil have på den kvalitative tilstand.

Regionale grundvandsforekomster:

Grundvandsforekomst	Regional	Regional	Regional
EU Vandområde	DK110_dkmj_992_ks	DK110_dkmj_1058_ps	DK111_dkmj_1049_ps
Navn	dkmj_992_ks	dkmj_1058_ps	dkmj_1049_ps
Areal	723,7 km2	1714,9 km2	331,8 km2
DK modellag	ks3	ps1	ps3
Kvantitativ tilstand	God kvantitativ tilstand	God kvantitativ tilstand	God kvantitativ tilstand
Kemisk tilstand	Ringe kemisk tilstand	God kemisk tilstand	God kemisk tilstand
Årsag til manglende målopfyldelse	Nitrat og pesticider		

Dybe grundvandsforekomster:

Grundvandsforekomst	Dyb	Dyb	Dyb
EU Vandområde	DK111_dkmj_1053_ps	DK108_dkmj_1041_ps	DK111_dkmj_1038_ps
Navn	dkmj_1053_ps	dkmj_1041_ps	dkmj_1038_ps
Areal	470 km2	912 km2	257,5 km2
DK modellag	ps2	ps5	ps6
Kvantitativ tilstand	God kvantitativ tilstand	God kvantitativ tilstand	God kvantitativ tilstand
Kemisk tilstand	God kemisk tilstand	God kemisk tilstand	God kemisk tilstand

4 Drikkevandsinteresser og indvindingsboringer

Nærtliggende indvindinger:

Der er enkelte boringer til markvanding i nærområdet:

- Ca. 100 m mod nord anlæg id 74598 med tilladelse 18.000 m3/år
- Ca. 75 m mod øst anlæg id 74548 med tilladelse 9.000 m3/år
- Ca. 300 m mod vest anlæg id 74611 med tilladelse 30.000 m3/år
- Nærmeste almen vandforsyning er i 3.500 m afstand (DGU nr. 115. 1411 og DGU nr. 115.1658)

Råstofgraveområdet ligger inden for indvindingsopland til Tørskind-Virk Vandværk (Trefor).

En analyse af påvirkning af grundvandsspejlet for en råstofgrav ved LI. Hjøllund foretaget i 2022 og 2023 har vist (Region Midtjylland – Råstoffer, 2023, udført af Sweco):

- Råstofindvindingen har vist en påvirkning på grundvandsspejlet nær gravefronten. Påvirkningen er aftagende med afstanden.
- Foreløbige vurderinger fra en lignende råstofgrav med glaciale sand/grus aflejringer med frie trykforhold har vist at påvirkningen i grundvandsmagasinet kan ses i en afstand på op til 50-70 m fra råstofsøens udbredelse. Påvirkningen er lille, formentlig under 20 mm, hvilket blandt andet skyldes råstofsøens størrelse og virkning som buffer.
- De naturlige udsving i grundvandsspejl i grundvandsmagasinet over det enkelte år og i forskellige år er betydeligt mere dominerende end variationen, som kan tilskrives råstofindvinding under grundvandsspejlet.

Det vurderes, at forholdende ved LI. Hjøllund kan overføres til råstofgraven ved Randbøldal. Den naturlige fluktuation af grundvandsspejlet i indvindingsboringerne vurderes at overstige en evt. påvirkning fra

råstofindvinding og/eller indvinding af vand til grusvask. Derfor vurderes påvirkningen af indvindingsboringerne at være ubetydelig.

5 Beskyttede/våde naturtyper

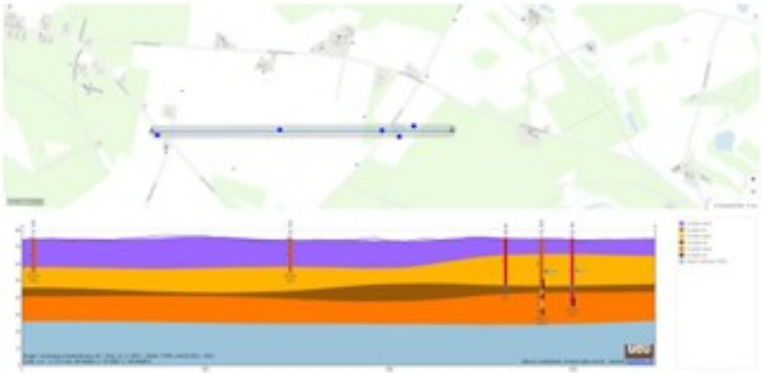
Afstanden fra råstofgraveområdet til våde, §3-beskyttede naturtyper er over 800 m, på nær til vandhullet på matr. nr. 10k. Enkelte tørre naturtyper (overdrev og hede) ligger tættere på råstofgraveområdet end de 800 m, men vil ikke blive påvirket, da de ikke er vandafhængige. Afstanden til nærmeste Natura 2000-område er over 1500 m.

Figur 4 Beskyttede naturtyper nær råstofgraveområdet (ansøgningsarealet er siden reduceret, så den østlige del ikke er med).

Vandhullet på matr. nr. 10k er en havedam, der er ikke opstået naturligt, men som er etableret i perioden 2002-04 (jf. orthofotos) kort efter opførelsen af boligen. Havedammen er et bassin som er anlagt med impermeabel plast membran, og vandoverfladen ses i kote +76,2 m, hvilket er mange meter over grundvandsspejl. Vandhullet ligger tæt ved DGU nr. 124. 1609, som viser sand fra terræn til kote +51m. Lidt vest for søen er DGU nr. 124. 1939, boringen viser fra terræn (kote +77,85 m) til kote +42 m glacialt sand og grus. Grundvandsspejlet er observeret i kote +58 m, dvs. grundvandsspejlet er ca. 18 m dybere end vandoverfladen på vandhullet/bassinet.

Det er usandsynligt, at bassinet har kontakt til det naturlige grundvandsspejl i området, idet det er anlagt med plastmembran (jf. udtalelse fra entreprenøren, der har anlagt vandhullet). Vandhullet kan derfor ikke påvirkes som følge af indvinding under grundvandsspejl.

Figur 5 *Geologisk længdesnit med eksisterende boringer i den geologiske model FOHM Jylland, 100m, optegnet ved brug af GeoAtlasLive.*

Af samme årsager som ovenstående beskrivelse for indvindingsboringer vurderes den ansøgte råstofindvinding ikke at kunne medføre påvirkning på øvrig §3-beskyttet våd natur omkring råstofgraveområdet. Afstanden til de øvrige våde naturtyper er for stor til, at der kan ske påvirkning som følge af råstofindvinding under grundvandsspejl.

Bilag 4. Uddrag. Notat med flagermusundersøgelse (Sweco, 2024)

SWECO

Flagermusundersøgelse - Springbjergvej 16, 7183 Randbøldal

Projekt: Frederikshåb råstofgravetilladelse	Udfærdiget af: Tonny Nørmark Jakobsen
Projektnummer: 41010462	Dato: 30.01.2024
Kontrolleret af: Peter Pochinda Funder	Kontaktperson hos Sweco: Helene Clausen

Til	:	Henning Have A/S
Fra	:	Sweco A/S
Bilag	:	Bilag 1 Oversigtskort med indtegning af undersøgte områder

Indhold

1. Baggrund og formål 2
2. Beskrivelse af udført arbejde 2
3. Observationer og bemærkninger fra besigtigelserne 2
3.1. Fældet område 4

1. Baggrund og formål

I området omkring Springbjergvej 16, 7183 Randbøldal, på matrikel nr. (Frederikshåb, Randbøl 10a), ligger firmaet HH Grus og Frederikshåb grusgrav. Indvinder ønsker at udvide indvindingsområdet, så det berører et større område, herunder også matrikel nr. 10e (Frederikshåb, Randbøl).

I forbindelse med udvidelsen af indvindingsområdet, vil området blive ryddet for træer, og i den forbindelse ønskes ejendommen undersøgt for forekomst for egnede yngle- og rasteområder for flagermus.

2. Beskrivelse af udført arbejde

Sweco har torsdag d. 25.01.2024 besigtiget ejendommen på Springbjergvej 16, 7183 Randbøldal, matrikel nr. 10a og 10e (Frederikshåb, Randbøl).

På ejendommen er områder med skov og læhegn undersøgt for forekomst af flagermus, og vurderet ift. om der kan være egnede yngle- og rasteområder for flagermus.

Besigtigelsen er foretaget om formiddagen uden brug af særlig teknisk lytteudstyr. Træer i kerne- og randområdet er undersøgt for om alder, størrelse, højde, hulheder og ind- og udflyvningsmuligheder gør træerne egnede som yngle- og rasteområder for flagermus.

Af praktiske hensyn for besigtigelsen er området inddelt i 6 delfelter. Henholdsvis et fældet område, et læhegn mod nord, et læhegn mod øst, og dertil et skovområde mod vest opdelt i 3 områder, benævnt bevoksning 1, 2 og 3. Baggrunden for opdelingen af skovbevoksningen er at områderne er af forskellig karakter, og derfor er der foretaget en særskilt vurdering i hver af områderne.

3. Observationer og bemærkninger fra besigtigelserne

I følgende afsnit er observationer fra besigtigelsen beskrevet.

Nedenstående kort (også vedhæftet som bilag 1) viser de undersøgte områder og navngivningen af disse.

Figur 1 | Oversigt over undersøgte områder.

3.1. Fældet område

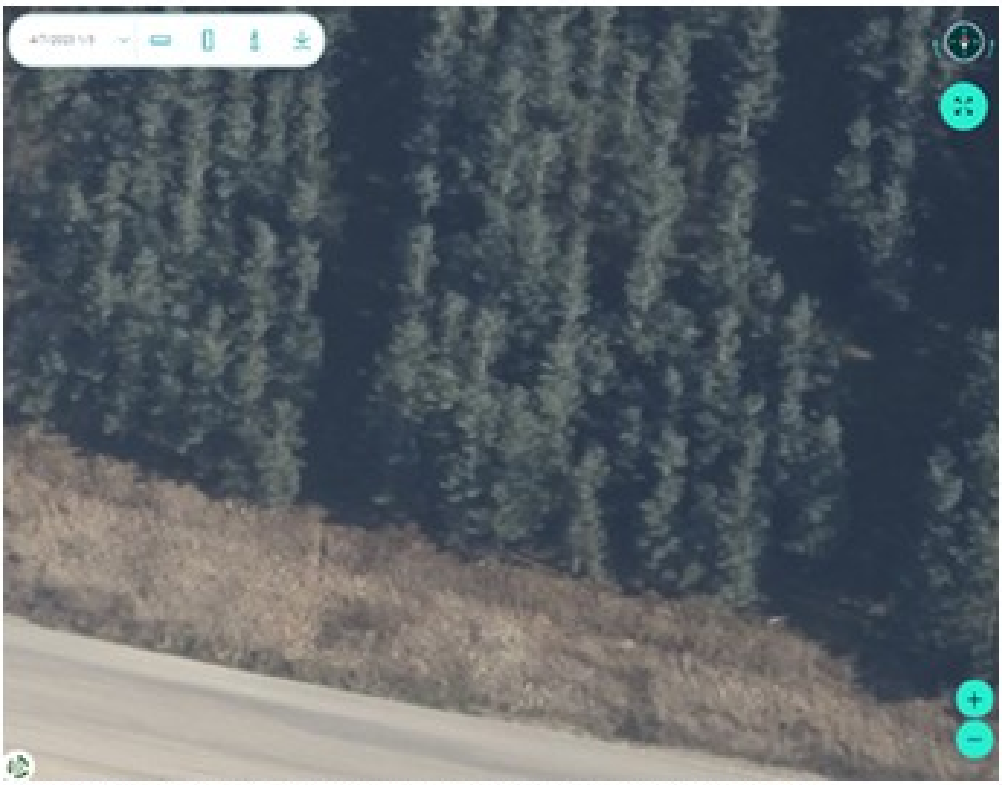
Under besigtigelsen kunne det konstateres at et område, hvor der tidligere har været nobilis, var blevet fældet. Træerne formentligt fældet indenfor de seneste fire måneder.

Da der i dette område ikke længere står nogen form for træopvækst, vurderes der ikke at være en tilstedeværelse af egnede yngle- og rasteområder for flagermus.

Figur 2 | Foto fra område med tidligere nobilisplantage.

Ud fra luftfotos kan det ses at plantagen blev plantet omkring år 2000. På baggrund af trætypen (nåletræer), træernes formodede unge alder ved fældning (omkring 24 år), samt skråfotos fra juli 2023 af den relativt tyndstammet nåleplantage, vurderes plantagen ikke at have været egnet som yngle- og rasteområde for flagermus.

Figur 3 | Foto af den tidligere nabilisplantage fra skraafoto.dataforsyningen.dk.

Bilag 5. Støjredegørelse

SWECO

Frederikshåb Grusgrav – Støjredegørelse

2026-08-12

Ver: 2
Udfærdiget af: Andreas Juhl
Projektnummer: 41010462
Projekt: Frederikshåb råstofgravetilladelse
Kunde: Entreprenør Henning Have A/S
Projektleder: Helene Clausen
Kontrolleret af: Klaus Nylandsted
Dokumentnr.: N5.033.26

Sweco
Telefon +45 72 20 72 07
www.sweco.dk

Ørestads Boulevard 41
DK 2300 København S
Danmark

Sweco Danmark A/S
CVR nr. 46233511
Reg. kontor København S

SWECO

2026-06-12

Ver 2

Projektnummer: 41010462
Projekt: Frederikshåb råstofgravetilladelse

1 Indledning

Som en del af en MKV-ansøgning har Sweco Danmark A/S akustikafdeling beregnet de støjmæssige konsekvenser. Grusgraven er beliggende cirka 1,5 km øst for Frederikshåb i Vejle kommune.

Støjen er beregnet i seks forskellige referencepunkter som repræsenterer de mest støjbelastede naboer, samt ved et stilleområde ved Randbøl Hede og Frederikshåb plantage.

Støjberegningerne er foretaget i henhold til metoderne beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993 "*Beregning af ekstern støj fra virksomheder*".

2 Objekt

2.1 Grusgraven, dens placering og omgivelser

Grusgraven er placeret i åbent land cirka 1,5 km øst for Frederikshåb i Vejle kommune. De nærmeste naboer er også placeret i det åbne land. Figur 1 viser området ved grusgraven.

Figur 1: Grusgraven og dens omgivelser. Området for grusgraven er markeret med rødt.

2.2 Støjkilder

Kildestyrker for kørsel med lastvogn og lastvogn i tomgang er fastlagt ud fra Støjdatabogen (Lydteknisk Institut, 1989). Kildestyrken for gummihjulslæsser, gravemaskine, vaskeanlæg og sorteringsanlæg er baseret på Sweco's erfaringer med lignende maskiner og situationer. Der er ingen drift i aftenperioden. Der er drift i de tidlige morgentimer, som er den sidste time af natperioden fra kl. 06.00–07.00. I denne periode læsses og borttransporteres materiale.

Maksimalniveau for lastvogne er fastlagt ud fra Støjdatabogen. Maksimalniveauet for de øvrige kilder er sat 10 dB over kildestyrken, baseret på Sweco's erfaring med denne anvendelse af maskiner. Kildestyrken for læsning af lastvogne er dog bestemt ved målinger udført af Sweco. Bemærk at det i natperioden kun er gummihjulslæsseren, lastvogne og kilderne der hidrører fra læsning af lastvogne som er i drift.

I beregningerne er følgende støjkilder anvendt:

- Gummihjulslæsser, L_w = 105,6 dB(A), L_{max} = 115,6 dB.
  Gummihjulslæsseren kører med 100 % drift i dagperioden med undtagelse af 1 time mellem kl. 11.00–12.00, hvor gummihjulslæsseren ikke driftes. I natperioden kan gummihjulslæsseren drifte i maksimalt 6 minutter pr. halve time.
- Lastvogn kørsel, L_w = 59,2 dB(A)/m, L_{max} = 105,0 dB.
  Kørsel med lastvogn inkluderer kørsel ind og ud af grusgraven. Der ankommer 10 lastvogne i timen i dagperioden. I natperioden må der maksimalt køre 2 lastvogne pr. halve time.
- Lastvogn i tomgang, L_w = 91,0 dB(A).
  Der er regnet med at lastvognen holder i tomgang i to minutter mens den læsses. For ti lastvogne i timen bliver det i alt 20 minutters tomgang i timen.
- Læsning af lastvogn, L_w = 104,7 dB(A), L_{max} = 117,0 dB.
  Der er regnet med at det tager 1 minut at læsse lastvognen. For 10 lastvogne i timen bliver det 10 minutter med læsning i timen.
- Gravemaskine, L_w = 105,0 dB(A), L_{max} = 115,0 dB.
  Gummihjulslæsseren kører med 100 % drift i dagperioden med undtagelse af 1 time mellem kl. 11.00–12.00, hvor gummihjulslæsseren ikke driftes. Gravemaskinen driftes ikke i natperioden
- Vaskeanlæg, L_w = 111,8 dB(A), L_{max} = 121,8 dB.
  Vaskeanlægget regnes med at være i 100 % drift fra kl. 07.00–18.00.
- Sorteringsanlæg, L_w = 111,8 dB(A), L_{max} = 121,8 dB.
  Sorteringsanlægget regnes med at være i 100 % drift fra kl. 07.00–18.00.

2.3 Støjdæmpende tiltag

For at overholde de vejledende grænseværdier er det nødvendigt at etablere en støjvold. Støjvolden skal have en højde på mindst tre meter. Cirka 1,7 km mod sydvest ligger et 'stilleområde', hvor det tilstræbes at overholde skærpede grænseværdier. Placeringen af støjvolden er vist på Figur 2 og fremgår også på Bilag A3.

Figur 2: Placering af støjvolde omkring grusgraven.

3 Beregningsforudsætninger

Beregningerne er udført jf. Miljøstyrelsens Vejledning 5/1993 "Beregning af ekstern støj fra virksomheder". Den anvendte beregningsmetode er "Generel Prediction Method 2019". Beregninger er udført ved at opbygge en 3-dimensionel topologisk model i programmet SoundPLAN version 9.0, (update 17-02-2025). I modellen indgår eksisterende bygninger med oplysninger om bygningshøjde samt topologi, m.m. fra dataforsyningen.dk.

Beregningerne er udført med 3. ordens refleksioner. Bygningerne er modelleret med et reflektionstab på 1 dB(A). Støjgrænserne gælder i "praktisk frit felt"; derfor udelades refleksioner fra egen facade. Alle befæstede arealer beregnes som akustisk hårde (lydreflekterende), mens øvrige arealer regnes som akustisk bløde (lydabsorberende).

4 Referencepositioner

Der er ikke fastsat generelle støjgrænser for det åbne land (områdetype 8). Det er tilsynsmyndighedens ret at afgøre støjgrænserne i disse tilfælde. I denne vurdering er der taget udgangspunkt i grænseværdierne svarerende til områdetype 3, "Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne)", jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "*Ekstern støj fra virksomheder*".

Kravene til støjbelastningen er gældende 1,5 meter over terræn ved opholdsarealer til den enkelte beboelses matrikel. For boliger i det åbne land er støjbelastningen beregnet inden for 15 meter fra beboelsesbygning mod

grusgraven, der hvor sandsynligheden for at måle det højeste støjniveau er størst.

Støjbelastningen er beregnet i de / den mest støjbelastede position ved naboerne. De udvalgte referencepositioner er:

- R1 – Springbjergvej 21 – Boliger i det åbne land
- R2 – Springbjergvej 23 – Boliger i det åbne land
- R3 – Springbjergvej 18 – Boliger i det åbne land
- R4 – Springbjergvej 16 – Boliger i det åbne land
- R5 – Springbjergvej 15 – Boliger i det åbne land
- R6 – Springbjergvej 12 – Boliger i det åbne land
- R7 – Hærvejen 18 – Boliger i det åbne land
- R8 – Stilleområde – Særskilt støjgrænse

Referencepunkterne R1–R7´s placering er vist i Bilag A1 og referencepunktet R8 er vist i Bilag A2.

5 Grænseværdier

Støjbelastningen beregnes for en fastsat referenceperiode, som er den mest støjbelastede sammenhængende 8 timers periode i dagtimerne mellem kl. 07.00–18.00 (om lørdagen dog 7 timer kl. 07.00–14.00 og 4 timer kl. 14.00–18.00), den mest støjbelastede time i aftenperioden kl. 18.00–22.00, og den mest støjbelastede ½–time i natperioden kl. 22.00–07.00.

Der anvendes følgende vejledende grænseværdier, jf. Miljøstyrelsens vejledning nr., 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

Tabel 1: Grænseværdierne fra Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder", samt stilleområdet fra Vejle kommunes hjemmeside.

	Mandag – Fredag kl. 07-18 Lørdag kl. 07-14	Mandag – Fredag kl. 18-22 Lørdag kl. 14-22 Søndag kl. 07-22	Alle dage kl. 22-07
Områdetype 3: Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne), jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder". Benyttes også for boliger i det åbne land.	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Grænseværdier for stilleområde jævnført 'Retningslinje for stilleområde' fra Vejle kommunes hjemmeside[1].	31 dB(A)	27 dB(A)	23 dB(A)

[1] Retningslinje for stilleområde ved Randbøl Hede og Frederikshåb Plantage
https://www.kommuneplan2025.vejle.dk/hovedstruktur-og-retningslinjer/miljoeforhold/retningslinje-for-stilleomraade-ved-randboel-hede-og-frederikshaab-plantage/

Støjens maksimalværdi L_{pAmax} må i natperioden kl. 22-07 endvidere ikke overskride 55 dB(A) ved boliger i det åbne land eller 41 dB om dagen, 37 dB om aftenen, eller 33 dB om natten i Stilleområde.

6 Resultater

6.1 Støjens karakter

Maskinerne på pladsen må ikke aktivere bakalarmer som giver toner, dog må bakalarm som afspiller hvid støj godt anvendes. Øvrige maskiner og arbejde må ikke give anledning til toner som kan høres i referencepositionerne. Arbejdsoperationerne i grusgraven må ikke give anledning til tydeligt hørbare impulser i referencepositionerne.

6.2 Støjbelastning

Tabel 2 viser resultaterne af beregningen af støjbelastningen i de otte referencepunkter.

Tabel 2: Resultater for beregning af støjbelastning i de 8 referencepunkter (i alt 13 punkter)

Referencepunkt Navn	Grænse, Dag dB(A)	Grænse, Nat dB(A)	Støj-belastning Dag B(A)	Støj-belastning Nat dB(A)	Over-skridelse Dag dB	Over-skridelse Nat dB
R1 – Springbjergvej 21	55	40	38,7	27,6	-	-
R2A – Springbjergvej 23	55	40	39,4	28,3	-	-
R2B – Springbjergvej 23, 1. sal	55	40	41,2	31,7	-	-
R3A – Springbjergvej 18	55	40	44,0	28,5	-	-
R3B – Springbjergvej 18, 1. sal	55	40	50,8	37,1	-	-
R4A – Springbjergvej 16	55	40	42,6	30,4	-	-
R4B – Springbjergvej 16, 1. sal	55	40	52,4	37,3	-	-
R5A – Springbjergvej 15	55	40	44,7	32,0	-	-
R5B – Springbjergvej 15, 1. sal	55	40	53,9	39,7	-	-
R6A – Springbjergvej 12	55	40	48,4	31,2	-	-
R6B – Springbjergvej 12, 1. sal	55	40	49,8	34,5	-	-
R7 – Hærvejen 18	55	40	40,2	31,3	-	-
R8 – Stilleområde	31	23	20,3	8,5	-	-

Støjberegninger er suppleret med et støjudbredelseskort i Bilag B.

6.3 Maksimale niveauer

Referencepunkt Navn	Grænse, Dag dB(A)	Grænse, Nat dB(A)	Maksimal-niveau Dag B(A)	Maksimal-niveau Nat dB(A)	Over-skridelse Dag dB	Over-skridelse Nat dB
R1 – Springbjergvej 21	-	55	-	39,2	-	-
R2A – Springbjergvej 23	-	55	-	40,3	-	-
R2B – Springbjergvej 23, 1. sal	-	55	-	45,2	-	-
R3A – Springbjergvej 18	-	55	-	42,6	-	-
R3B – Springbjergvej 18, 1. sal	-	55	-	51,5	-	-
R4A – Springbjergvej 16	-	55	-	42,6	-	-
R4B – Springbjergvej 16, 1. sal	-	55	-	52,0	-	-
R5A – Springbjergvej 15	-	55	-	43,6	-	-
R5B – Springbjergvej 15, 1. sal	-	55	-	54,0	-	-
R6A – Springbjergvej 12	-	55	-	48,4	-	-
R6B – Springbjergvej 12, 1. sal	-	55	-	48,5	-	-
R7 – Hærvejen 18	-	55	-	48,3	-	-
R8 – Stilleområde	41	33	26,2	22,9	-	-

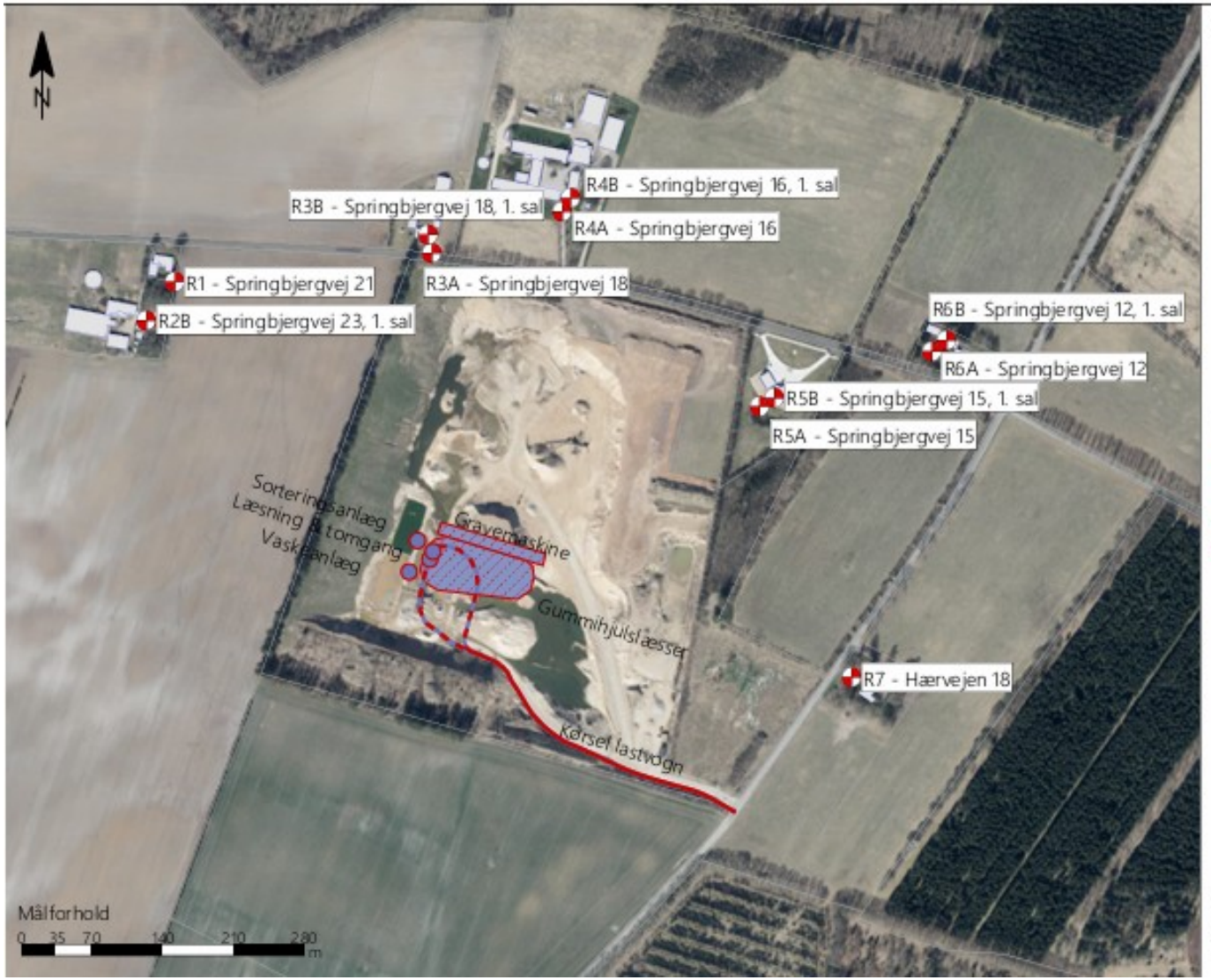
7 Konklusion

Sweco har i forbindelse med en del af en MKV-ansøgning foretaget en støjkortlægning af Frederikshåb grusgrav for otte referencepunkter.

Resultaterne i afsnit 6.2–6.3 viser at der ikke forekommer overskridelser af de vejledende grænseværdier, eller af grænseværdier sat i stilleområdet beliggende cirka 1,7 km sydøst for grusgraven. Resultaterne er suppleret med støjudbredelseskort i Bilag B.

Bilag A1 - Oversigtskort

SWECO

Forudsætninger

Signaturforklaring

- Bygning
- Referencepunkt
- Punktkilde
- Linjekilde
- Arealkilde

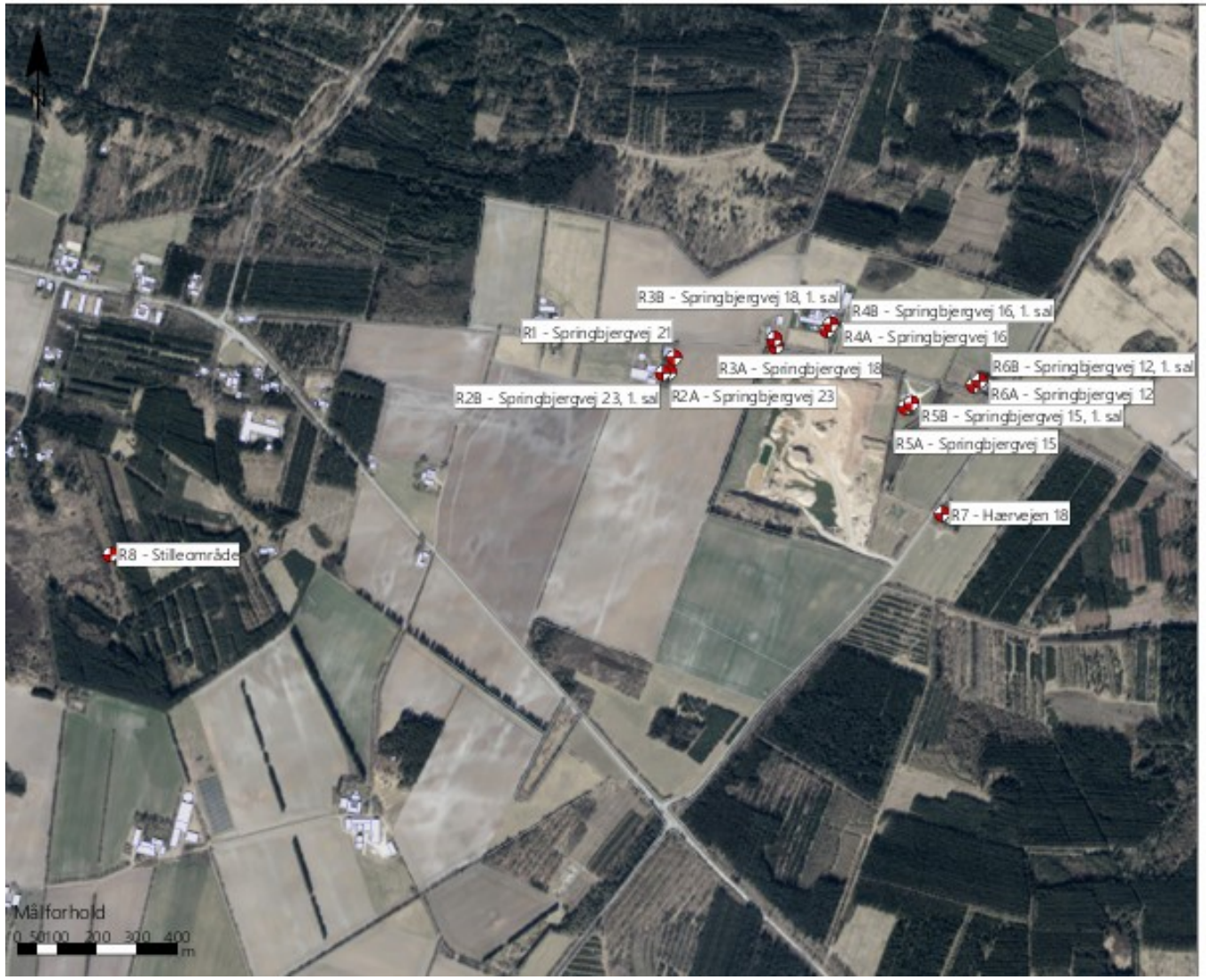
Stamoplysninger

Kunde: Henning Have A/S
Sag: 410310462 - Frederikshb grusgrav - Støjredegørelse
Sagsnr.: 410310462
Rapportnr.: NS-033.26
Udarbejdet af: Andreas Juhl - 12-06-2026

Region Syddanmark

Bilag A2 - Oversigtskort - Stilleområde

SWECO

Forudsætninger

Signaturforklaring

Bygning

Referencepunkt

Stamoplysninger

Kunde: Henning Have A/S
Sag: 41010462 - Frederikshb grusgrav - Støjredegørelse
Sagsnr.: 41010462
Rapportnr.: NS.033.26
Udarbejdet af: Andreas Juhl - 12-06-2026

Region Syddanmark

Bilag A3 - Oversigtskort - Støjvold (Referencepunktbetegnelse fjernet)

SWECO

Forudsætninger

Støjvolden er beregnet med en højde på 4 meter. Den er bygget med 1:2. Bredden af støjvolden er 16 meter.

Støjvolden i den sydlige ende af grusgraven er 450 meter lang. Støjvolden mod nord/øst er 850 meter lang.

Signaturforklaring

- Bygning
- Referencepunkt
- Punktkilde
- Linjekilde
- Arealkilde
- Støjvold

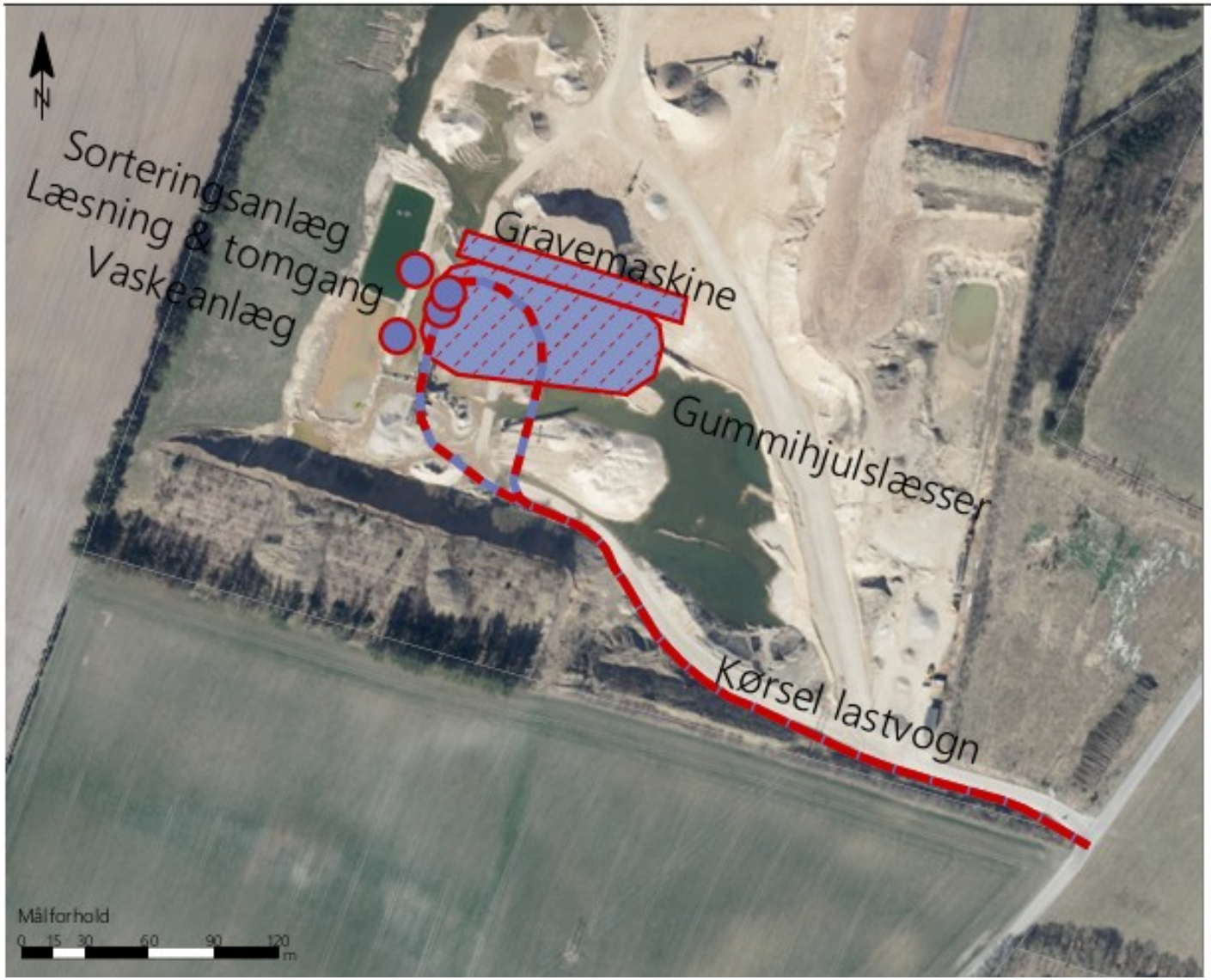
Stamoplysninger

Kunde: Henning Have A/S
Sag: 41010462 - Frederikshåb grusgrav - Støjredegørelse
Sagsnr.: 41010462
Rapportnr.: NIS 033.26
Udarbejdet af: Andreas Juhl - 12-06-2026

Region Syddanmark

Bilag A4 - Oversigtskort - Støjkilder

SWECO

Forudsætninger

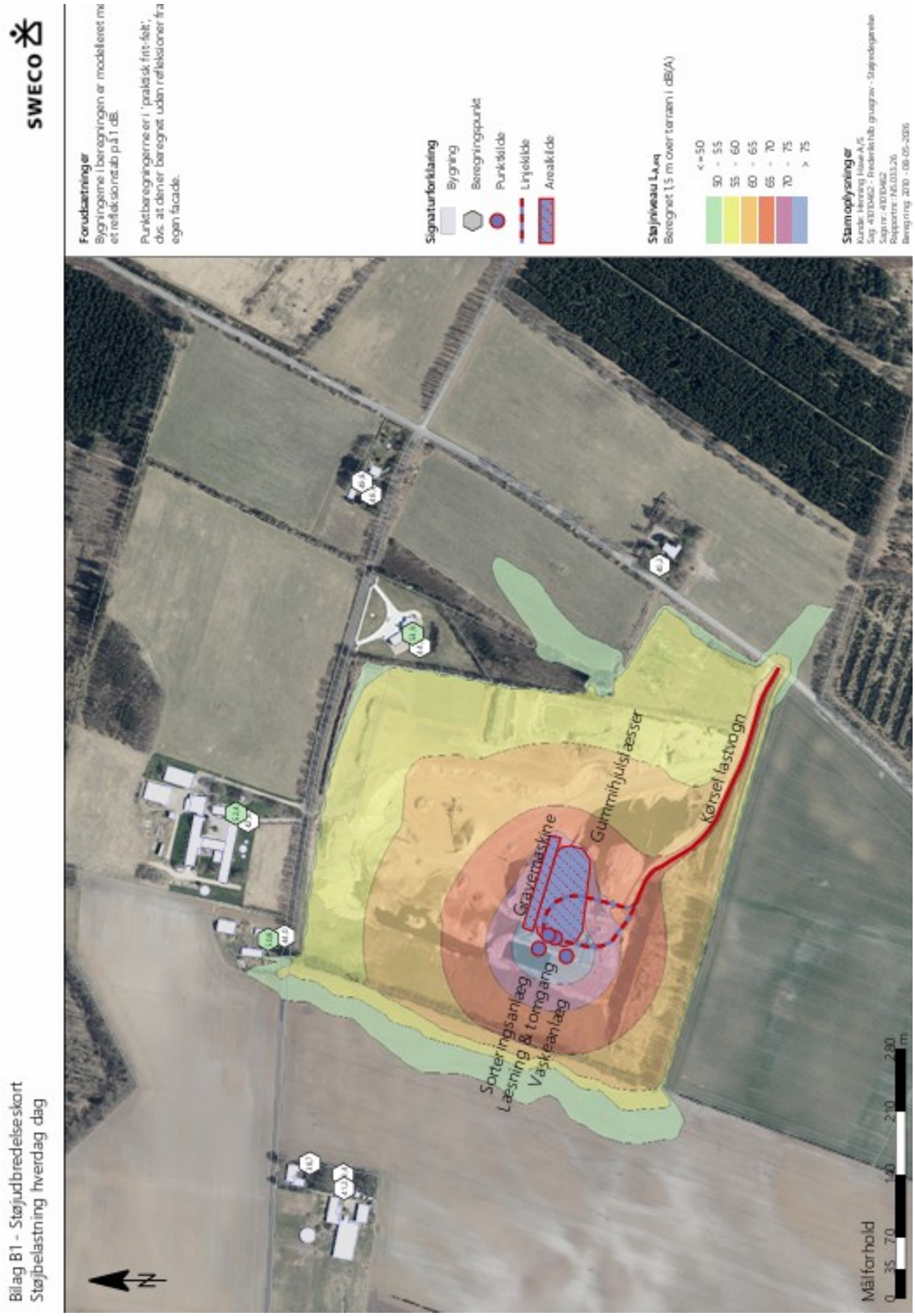
Signaturforklaring

- Bygning
- Punktkilde
- Linjekilde
- Arealkilde

Stamoplysninger

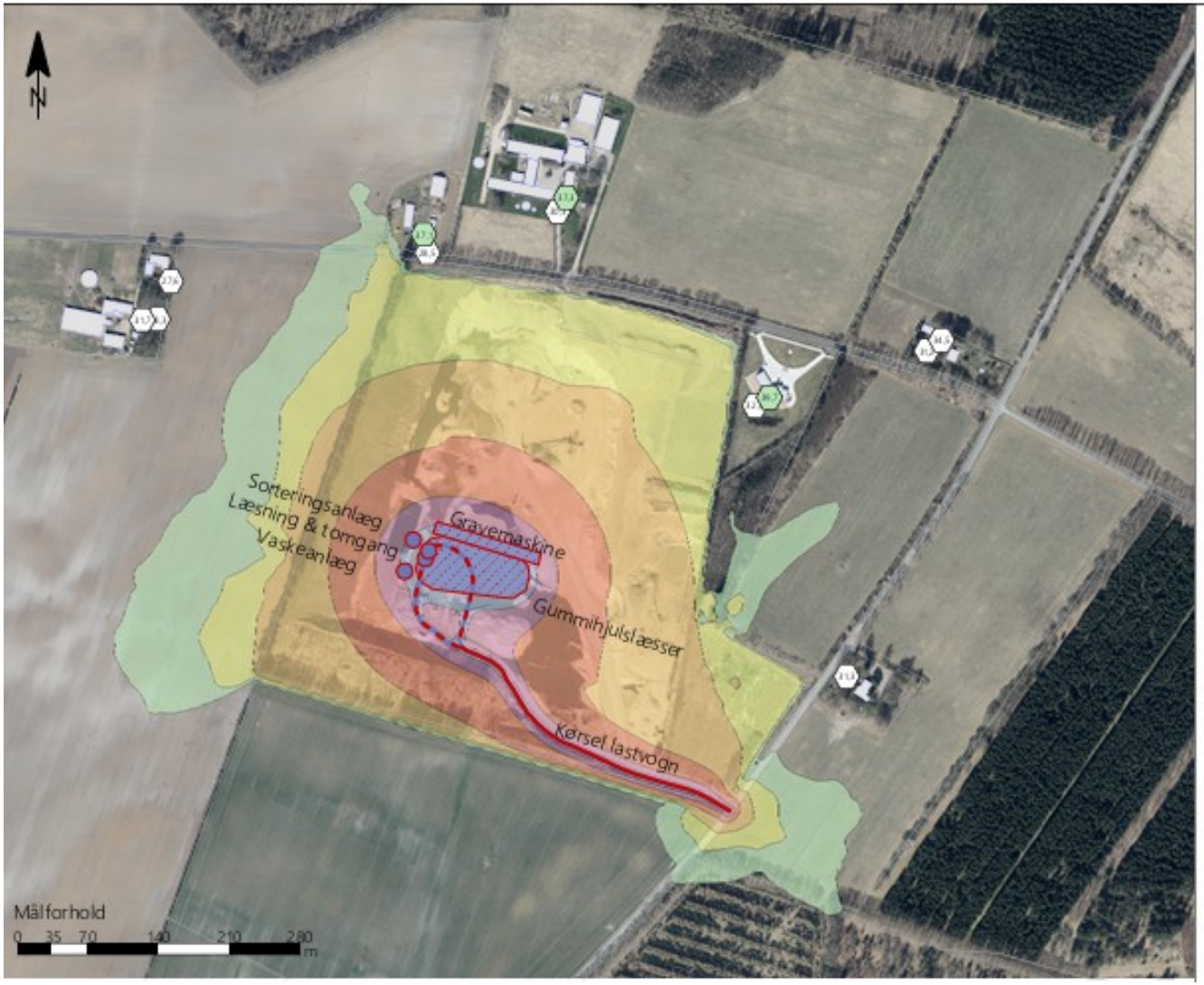
Kunde: Henning Have A/S
Sag: 41010462 - Rederiet hdb grusgrav - Støjredegørelse
Sagsnr.: 41010462
Rapportnr.: NS.033.26
Udarbejdet af: Andreas Juhl - 12-06-2026

Region Syddanmark

SWECO
Bilag B1 - Støjudbredelseskort
Støjbelastning hverdag dag
Forudsætninger
Signaturforklaring
Bygning
Beregningspunkt
Punktkilde
Linjekilde
Arealkilde
Støjniveau LAeq
Beregnet 1,5 m over terræn i dB(A)
< = 50
50 - 55
55 - 60
60 - 65
65 - 70
70 - 75
> 75
Stamoplysninger
Målforhold
0 35 70 140 210 280 m
N
Sorteringsanlæg
Læsning & tomgang
Vaskeanlæg
Gravemaskine
Gummihjulslæsser
Kørsel lastvogn

Bilag B2 - Støjudbredelseskort
Støjbelastning hverdag nat

SWECO

Forudsætninger
Bygningerne i beregningen er modelleret med et reflektionstab på 1 dB.

Punktberegningerne er i 'praktisk frit-felt', dvs. at den er beregnet uden reflektioner fra egen facade.

Signaturforklaring
- Bygning
- Punktberegning
- Punktkilde
- Linjekilde
- Arealkilde

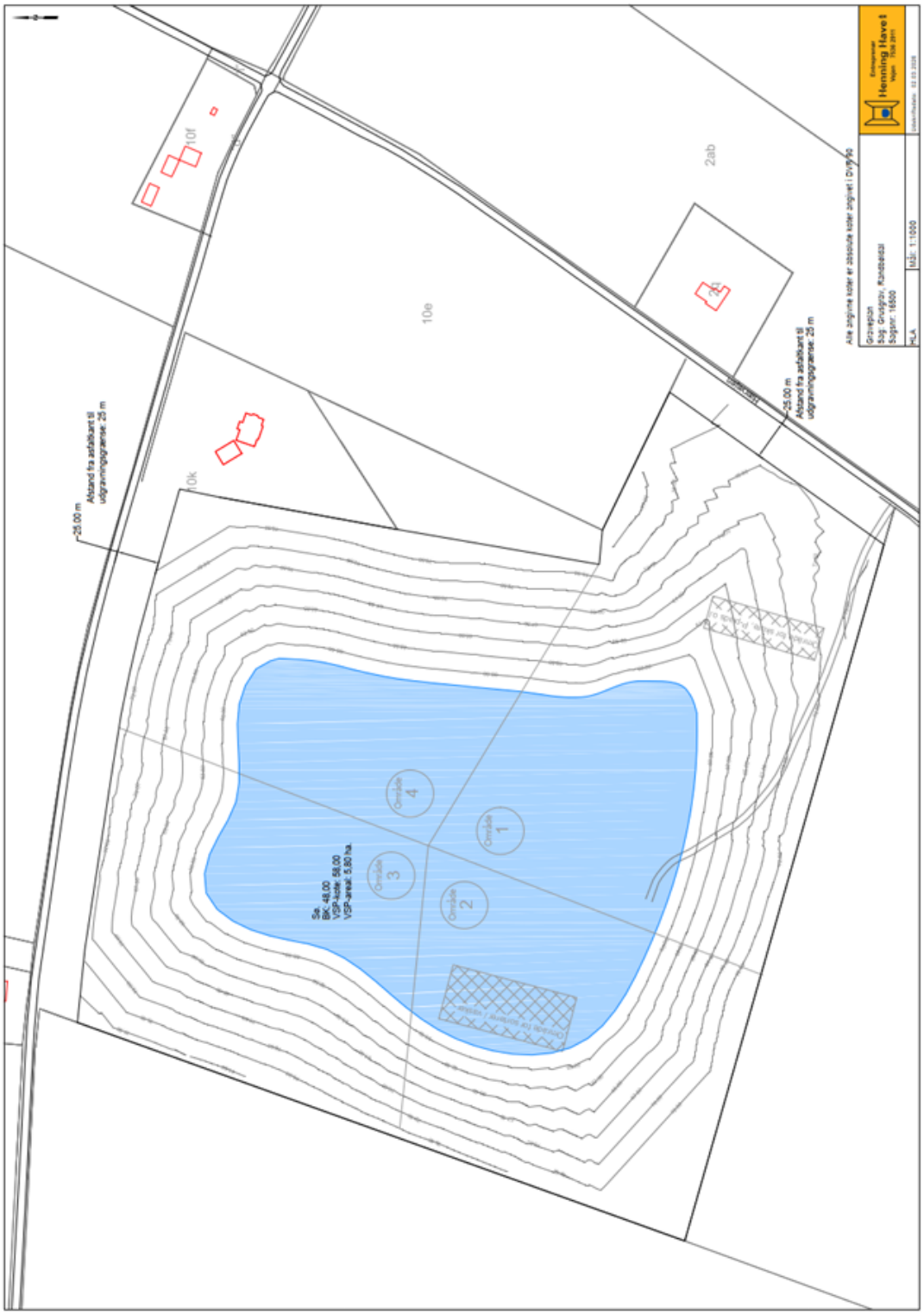
Støjniveau $L_{A,eq}$
Beregnet 1,5 m over terræn i dB(A)

< = 35
35 - 40
40 - 45
45 - 50
50 - 55
55 - 60
> 60

Stamoplysninger
Kunde: Henning Have A/S
Sag: 41010462 - Frederikshb grusgrav - Støjredegørelse
Sagsnr.: 41010462
Rapportnr.: NS.033.26
Beregning: 2010 - 08-05-2026
Udarbejdet af: Andreas Juhl - 12-06-2026

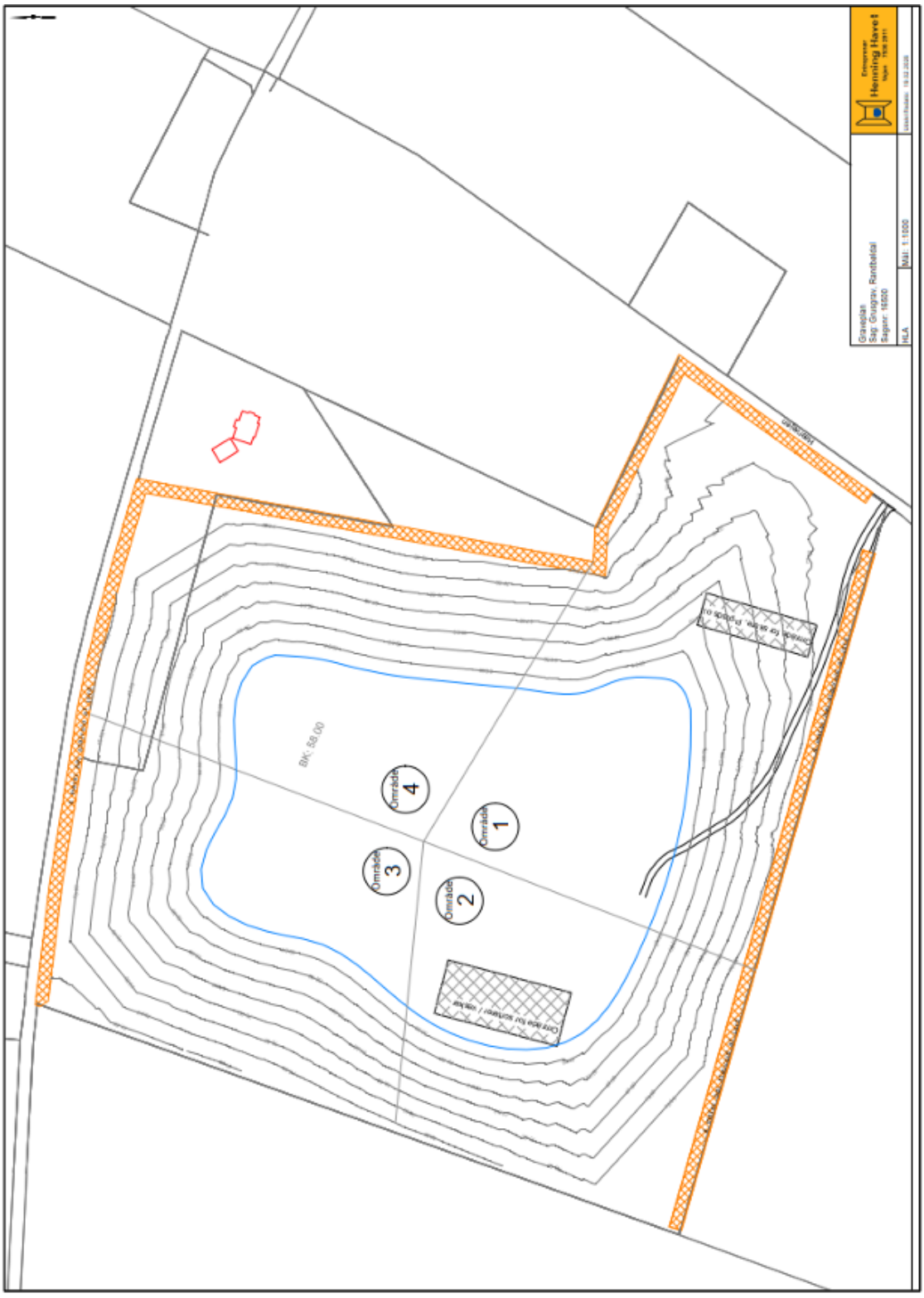
Region Syddanmark

Bilag 6. Graveplan

Region Syddanmark

Bilag 7. Jordvolde / støjvolde – placering

Bilag 8. Efterbehandlingsplan

Efterbehandlingsplan, principskitse:

Efterbehandlede skråninger, principskitse:

